

א"י מדיני - ביקור שר-החוץ הצרפתי

א-16/7755

R0003551

08/12/2020

תאריך הדפסה

2-111-3-6-7

ארכיון המדינה

משרד ראש הממשלה

טופס מראה מקום להוצאת תעודות יחידות*

חטיבה מס': _____
מיכל מס': 7755-1c
תאריך התעודה: _____
שם מחבר התעודה: _____
שם הנמען: _____
סוג התעודה (סמן ✓ במקום המתאים):

1994
2/2/1994
6/2/1994

מכתב ☒
מברק ☐
תזכיר או מיזכר ☒
דין וחשבון או זכרון דברים משיחה או דיון ☐
פרוטוקול של שיחה, דיון או ישיבה ☐

*הטופס ימולא בשני עותקים. העותק הירוק יוכנס לתיק במקום התעודה שהוצאה;
העותק הלבן יצורף לתעודה שהוצאה.

ס ו ד י

לשכת יועץ מדיני לראש הממשלה

ביקור שר החוץ הצרפתי ALAIN JUPPE
13-15 בפברואר 1994

תוכן העניינים

1. - נקודות לשיחה (לקראת פגישת עבודה עם רה"מ
יום שני, 14 בפברואר, שעה 11:00)
- צרפת - יחסים עם ישראל
2. צרפת - מדיניות חוץ
3. צרפת - מזה"ת
4. צרפת - ענייני פנים
5. צרפת - כלכלה (כולל קשרי סחר עם ישראל)
6. צרפת - קשרים בטחוניים עם ישראל
7. צרפת - פעילות בנושא שבויים ונעדרים
8. שת"פ מש"ב בי טרילטראלי
9. קשרי תרבות: לימוד השפה הצרפתית בישראל
10. שר החוץ אלן ז'ופה - קורות חיים ודיוקן פוליטי
11. רשימת חברי משלחת שר החוץ הצרפתי
12. תכנית הביקור

ביקור שר החוץ הצרפתי אלן ז'ופה נושאים לשיחה

א. נושאים חצופים לעלות ביזמת הצד הצרפתי

1. תהליך השלום

ז'ופה ידגיש הצורך בהתקדמות מקבילה בכל מסלולי התהליך במטרה להגיע להסדר סלל. הסדר זה צריך להבטיח עצמאותה וריבונותה של לבנון. הוא יחזור על הצורך ביישום ה-DOP ותוך מאמץ להצמד לתאריכי היעד. ז'ופה גם יפרט נכסותה של צרפת לסייע לקידום התהליך בדרכים שונות: במשור הכלכלי ובהעברת מסרים והעמדת שרותיה הטובים ככל שידרשו.

2. נושאים בילטרליים

קשרים כלכליים

ז'ופה יעלה, כפי שעשה בהזמנות פגישות קודמות בעבר, את ענין 3 הפרויקטים הכלכליים שעל מפרק מאז ביקור הנשיא מיטראן בארץ בנובמבר 1992: א) פרויקט המיחשוב, ב) פרויקט הרכבות, ג) הסכם מו"פ תעשייתי. הוא יביע שביעות רצון מחתימת הפרוטוקול הפיננסי.

אשרות

שר החוץ ז'ופה עשוי להודיע על ביטול חובת אשרות כניסה לאזרחי ישראל לביקור בצרפת עד 3 חודשים. ייצאו מכלל זה בעלי דרכנים דיפלומטיים, עתונאים ואנשי צוותי אויר. יהיה בכך כדי לספק באופן כמעט מלא את דרישתה של ישראל להחזיר לתוקפו החסכם הקונסולרי לביטול אשרות משנת 1959 שהושע באורח חד-צדדי על-די הצרפתים בשנת 1986.

לימוד השפה הצרפתית בבתי הספר בישראל

שר החוץ הצרפתי יביע את דאגתו ממצב הוראת השפה הצרפתית בישראל ויבקש לשמוע מבני שיחו (ובמיוחד משר החינוך) כיצד מתכוננת מערכת החינוך לשמר את מעמד הצרפתית בישראל מול המדיניות להפוך את הערביות לשפת לימוד חובה (נייר עמדה של משרד החינוך בפרק 12 בתיק זה). הצרפתים עשויים להציע הקמת צוות עבודה משותף לבדיקת נושא הפצת הצרפתית בישראל.

מעמד מוסדות דת נוצריים

לא מן הנמנע שבהשראת פגישה מוקדמת קודם לכן, עם הפטריארך הלטיני, החשמן מישל טבח, יעלה ז'ופה את נושא המעמד (זכויות יתר, פטור ממסים וכ"ב) של מוסדות דת נוצריים ואנשי כמורה צרפתיים בארץ. זהו נושא מורכב הנבדק זה זמן רב במשרדים הטנגעים. אם אכן יועלה, מומלץ לא להכנס לעומק הבעיה ולהביע תקווה שמרבית השאלות הנוגעות למוסדות דת קתוליים (מכל האומיים) תבואנה על פתרון במסגרת חדו-שיח המדיני שיתפח עתה בינו לבין הותיקן עם כיוון יחסים דיפלומטיים מלאים בינו (פרטים בנושא בתוך הסקירה על יחסי ישראל-צרפת שבפרק 5).

פירוק ובקרת נשק

ז'ופה יביע רצונה של צרפת ושל מדינות האיחוד ליטול חלק פעיל יותר בשיחות קבוצת העבודה לבקרת נשק במסגרת הרבצ"ד. כמו כן, הוא יעלה את שאלת הצטרפות ישראל ל-NPT והסכמתה לפיקוח על הסרים הגרעיניים שלה. יתכן שתעלה גם שאלת הצטרפות ישראל לקבוצת המערבית (WEEO) במסגרת האמנה הכימית.

מזה"ת, מסגרות יס-תיכוניות ונושאים אחרים

זיפה עשוי למסור מביקור האחרון במצרים (במחצית ינואר) ולהתייחס לרעיון המצרי לכנס מורס-יס-תיכוני המיועד בין היתר לתרום לבלית התפשטות האסלם הפונדמנטליסטי.

הצרפתים הביעו נכונות לדון גם בנושא אירן, מדינות המפרץ ובמדיניות צרפת והאיחוד האירופאי מול המלחמה בטרור.

ב. נושאים שמומלץ להעלות ביזמתנו

1. תהליך השלום

ההתפתחויות במו"מ

הצד הצרפתי ירצה להתעדכן בהתפתחויות האחרונות במו"מ עם הפלסטינים ובתוצאות חידוש השיחות עם הסורים בושנינגטון. יהיה ענין רב גם בדיון על הערוץ הירדני בעקבות השיחות שזיפה יקיים בעמאן ערב בואו לישראל. לגבי לבנון, מן הראוי לשוב ולהבהיר ברורות לשר החוץ הצרפתי את מדיניות ישראל בטגע לעצמאות וריבונות לבנונית במסגרת הסדר שלום באזור.

פעילות במסגרת הרבצ"ד והסיוע האיזורי

צרפת יזמה בשעתו הרעיון להכפיל הסיוע הקהילתי מ-500 מיליון אקו ל-1 מיליארד אקו. הסכנה ש-500 מיליון אקו החדשים יוקצו למדינות האיזור ולפיתוח האיזורי, עם התקדמות התהליך. ניתן להזכיר הרעיון ולעודד המגמה.

ועידה בינלאומית של משקיעים

בהקשר זה יש לוטר שלקראת פסגת הקהיליה האחרונה (דצמבר 93), שיגיד מיטראן וקוהל מכתב המביע תמיכה בכינוס ועידה כזו. בהמשך ליזמה זו שוקלת יוון, הנשיאה התורנית, לכנס ועידה ברדוס במאי-יוני השנה. בקהיליה מדעים ליזמה לכינוס ועידה בעמאן.

"Joint Action" של האיחוד האירופי ביחס למזה"ת

בהמשך לאשרור אמנת מאסטריכט ובמסגרת המגמה לגבש מדיניות חוץ ובטחון משותפת, עסוקים בימים אלה בקהיליה בגיבוש התכנים ליפעולה משותפת של האיחוד האירופי כלפי המזה"ת. צפוי שהדברים יוצגו לאישור שרי החוץ של הקהיליה בפגישתם ב-9-10 במרס. ניתן להתעניין לגבי תכני ה-J.A., אם כי יתכן והשר זיפה לא יהיה מעודכן בפרטים בשלב זה.

פסגת המדבר - חקמת מרכז בינלאומי לפיתוח והדרכה בנושא המדבר

שר החוץ פרס הזמין את הנשיא מיטראן להיט לאחד השושבינים של "פסגת המדבר" שתתקיים מה-28 עד 30 בינוי ש"ז במרקש שבמרקו. במסגרת זו, מצפים להשתתפות צרפתית (בשעור של 50 אחוז מההוצאות, היינו בסכום של 10 מיליון דולר לטווח של 5 שנים) בהוצאות החקמה וההתפעול של מרכז בינלאומי לפיתוח והדרכה בנושא המדבר העתיד לקום בגב. שר החוץ שלח (ב-27 בינואר) אגרת בנושא זה לנשיא צרפת, לשל החוץ אלן זיפה, לשר הכלכלה אדמונד אלפנדרי, ולשר התקציב ניקולא טרקוזי. ניתן להזכיר את הנשיא ולהביע תקווה להגשמת הפרויקט.

2. הסכם חדש בין ישראל לאיחוד האירופי

ניתן להתייחס לביקור הנציג Marin באותו שבוע (17/2) ולפתיחת המו"מ הרשמי.

באגרת לרה"מ רבין (6/1) כתב רה"מ צרפת בלאדור שההסכם החדש יבטא העמקה משמעותית ביחסים בין ישראל לאיחוד ויצטרך לתרום לתהליך השלום במזה"ת. הוא הוסיף שצרפת תתמוך

לאורך המו"מ בתוצאה שתהיה מספקת עבור ישראל וה-12 וקשר את ההסכם לתקוות האיחוד לפיתוחו של האיזור כולו. פרט ההסכם (סוגיות כללי המקור וכדומה) בסקירה הכלכלית בפרק 7 שבתיק זה.

3. נושאים מולטיטורליים אחרים

מסגרות יס-תיכונות

ניתן להתעניין לגבי ראייתה של צרפת את שה"פ באגן הים התיכון. ע"פ דיווח מפריס, יתכן והנשא יעלה על-די השר הצרפתי בעקבות ביקורו במצרים.

צרפת והאיחוד האירופי

מומלץ במידה ויהיה זמן להתעניין לגבי הראייה הצרפתית את "הארכיטקטורה האירופית" - עתיד האיחוד האירופי, נאט"ו וכדומה.

ש"פ אסטרטגי

עדיין לא התקיים דיון פנימי בנושא זה במשרד או עם הגורמים מחוצה לו. עם זאת, לנוכח ההתפתחויות באירופה מחד ובמזוה"ת מאידך עלה השאלה של העשרת הדיאלוג עם אירופה במרכיב אסטרטגי לצד הדיאלוג המדיני - כלכלי הקיים (בפרק 6 בתיק זה סקירת מנהל מחלקת הארגונים האירופיים בנושא זה).

לשיקול השר אם ובאיזו מסגרת להתייחס לנושא שכן ע"פ דיווח מפריס יעלה השר הצרפתי מצדו נושאים הקשורים בפרק נשק, השתתפות אירופית בשיחות הבק"ן וחתימת ישראל על ה-NPT.

4. נושאים בילטרליים

אשרות

והיה ויתברר ששר החוץ ז'ופה איננו נושא עמו את הכשורה המקווה של ביטול חובת האשרות לאזרחי ישראל, מומלץ שהשר יעלה את הנושא וידגיש שהוא מהווה היס מבחינתה של ישראל אחת הנקודות המטרידות ביותר על סדר יום היחסים בין 2 המדינות, בשל החשלת הישירות שיש לדבר על דעת הקהל בארץ. יש מקום לשוב ולבקש במקרה זה, בצורה הרשמית ביותר, ביטול ההשעייה החד-צדדית שהוצגה לנו כזמנית (ושהצרפתים מפעילים זה 8 שנים) של ההסכם הקונסולרי לביטול אשרות בין 2 המדינות.

מש"ב - בחינת האפשרויות לש"פ טרילטרלי

ניתן להביע הערכה על התקדמות המגעים בין מומחי 2 המדינות לאיתור פריזקטים לפעולה משותפת בארצות מתפתחות ותקווה שיחל בקרוב בביצוע בשטח (סקירת מש"ב בפרק 11 בתיק זה).

חידוש קשרים במשור הבטחוני

הצרפתים מודעים היטב שהשר היה אדריכל הקשרים הענפים שנרקמו בזמנו בין מערכות הבטחון של 2 המדינות. מומלץ לברך על שאחרי כ-26 שנות ניתוק, מתחדשים המגעים: הרמטכ"ל ביקר בצרפת, שר ההגנה הצרפתי פרנסוא ליאזר צפי לבקר בישראל בחודש מרס הקרוב ואחריו הרמטכ"ל הצרפתי, האדמירל לגסאד (סקירת מקשי"ח/משהב"ט בפרק 9 בתיק זה).

שבויים ונעדרים

ניתן להזכיר את הפעילות הצרפתית בענין שבויים ונעדרים צה"ל (סקירת מח' ארבי"ל 2 בפרק 10 בתיק זה) ולעודד המשך מאמצים צרפתיים בנושא.

קידום שתי"פ תעשייתי בתחום משגרי לוינים

התעשייה האוירית מנהלת מגעים עם חברות צרפתיות בתחום תעשיית החלל על אפשרויות שתי"פ לפיתוח משגרי לוינים בגודל קטן, תחום בו יש לתע"א יתרון יחסי. כניסה לשתי"פ עם התעשיית האלה טענה אישור מפרש מהדרג המדיני בצרפת. התעשייה האוירית ביקשה התערבות השר והעלאת הנושא על-ידו במסגרת השיחות עם שר החוץ זיפה. אפשר להזכיר כי לאחרונה אשרה ארה"ב את השתי"פ עם חברות ישראליות בנושא. סקירת תע"א/סמנכ"ל כלכלה בפרק 8.

הסכם מו"פ

ניתן להודיע לצרפתים שהצעדים הנדרשים להקמת האגודה לש"פ במו"פ תעשייתי (AFIRII) הולכים ונשלמים ושתהליך האישור יסתיים עד סוף חודש פברואר ש"ז. AFIRII עתידה איפוא לקום לאויר העולם בתחילת חודש מרס הקרוב. פרטים בנושא זה בסקירה הכלכלית שבפרק 7.

WEOG

ניתן להעלות פעם נוספת את הנושא בתקווה להשפיע על הקו הצרפתי הידוע לפי מקומנו בקבוצה האסיאנית.

צרפת - יחסים עם ישראל

צרפת - תהליך השלום

כללי

צרפת קידמה בברכה את הסכם ההכרה ההדדית והסכם העקרונות בין ישראל ואש"ף וקראה לשותפותיה האירופיות לתמיכה אקטיבית בתהליך השלום במזוה"ת. פריצת הדרך המדינית במזוה"ת תרמה להאצת תהליך השיפור באוירת היחסים בין 2 המדינות שהחל עם ביקור הנשיא פרנסואה מיטראן בישראל בחודש דצמבר 1992.

בניגוד לעמדות הנוקשות של המחנה הגוליסטי בשנות ה-60 וה-70, הימין הצרפתי שחזר לשלטון במרס 1993 (קואליציה של ה-RPR הגוליסטי וה-UDF המרכז-ליברלי) התאפיין, בדרך כלל, במהלך שנות ה-80, בעמדה פרגמטית לגבי פתרון הסכסוך המזוה"ת, יותר מאשר הממשלות הסוציאליסטיות אשר דגלו בהתמדה במשך שנות שלטון (86-1981 ו-93-1988) בפתרון הבלבדי של ועידה בינלאומית בחסות האו"ם, על-פי העקרונות של זכות הגדרה עצמית וזכות למדינה ("זכות ליישות מדינית" כלשונו של הנשיא מיטראן) עבור העם הפלסטיני.

גישה לפתרון לסכסוך

צרפת רואה בהסכמי ישראל-אש"ף "צעד חשוב בכיוון הנכון" ומלווה באהדה את המו"מ ליישום הסכם העקרונות שחלק ממנהליו מתנהלים בפריס. מקובלת על הדיפלומטיה הצרפתית עמדת ישראל שהמו"מ הנוכחי צריך להתרכז אך ורק בשאלת השלב הראשון של פתרון הביניים (אוטונומיה בעזה-יריחו) ושאיף לערב לתוכו נושאים הנוגעים להסדר הקבע העתידי. בנסיבות אלה, נמנעים קברניטי מדיניות החוץ הצרפתית מלאזכר בקול רם את עמדותיהם לגבי מהות פתרון הקבע וממקדים את הצהרותיהם בעידוד התהליך הנוכחי.

הצרפתים סוברים שלא יימצא פתרון לסכסוך במזוה"ת זולת הסדר גלובאלי. במקביל לערוץ הישראלי-פלסטיני, הם קוראים להתקדמות בו-זמנית ביוזמה ערוצי המו"מ לשלום באזור. בביקור בסוריה ובלבנון (בחודש נובמבר), הבהיר שה"ח זיופה את עמדת צרפת לגבי פתרון: (א) נסיגה ישראלית מלאה מהגולן תמורת שלום ויחסים מלאים בין ישראל וסוריה, (ב) החזרת ריבונות ממשלת לבנון על כל שטחה.

הרבצ"ד

למן פתיחת ערוצי השיחות הרב-צדדיות, צרפת השתתפה בהן. היא נוטלת חלק פעיל במסגרת קבוצת העבודה לנושא הפליטים, פיתוח כלכלי ואזורי ומים. כמעצמה גרעינית וכחברה קבועה במועבי"ט, היא איננה הסתירה את אכזבתה מאי-שיתופה באופן ישיר (אלא רק באמצעות נציגות של האיחוד האירופי) במסגרת קבוצת העבודה לנושא בקרה על הנשק.

ועידה בינלאומית של משקיעים

לקראת הפסגה האירופית האחרונה בבריסל, אימץ הנשיא מיטראן את רעיון שה"ח פרס לכנס ועידה בינלאומית של משקיעים וקרא ל-12, במכתב משותף עם הקנצלר קוהל, לכלול את כינוס הועידה בין היעדים של המועצה האירופית.

"פסגת המידבר"

שר החוץ פרס הזמין את הנשיא מיטראן להיות לאחד השושבינים של "פסגת המידבר" שתקיים מה-28 עד 30 ביוני ש"ז במרקש שבמרוקו. במסגרת זו, מצפים להשתתפות צרפתית (בשעור של 50 אחוז מההוצאות, היינו בסכום של 10 מיליון דולר לטווח של 5 שנים) בהוצאות ההקמה

והתיפעול של מרכז בינלאומי לפיתוח והדרכה בנושא המידבור העתיד לקום בגב. שר החוץ שלח (ב-27 בינואר) אגרות בנושא זה לנשיא צרפת, לשר החוץ אלן זיפה, לשר הכלכלה אדמונד אלפנדרי, ולשר התקציב ניקולא סרקוזי.

צרפת - סיוע לשטחים

כללי

הנשיא מיטראן ושה"ח זיפה הציעו להכפיל את סכום הסיוע הרב-שנתי שאושר מטעם האיחוד האירופי לשטחים (מ-500 מיליון למוילארד ECU) ולייעד את התוספת למימון פרויקטים כלל איזוריים (גם בישראל). לטווח המידי, הקציבה ממשלת צרפת סכום של כ-5 מיליוני דולר לסיוע חירום לשטחים, בעיקר למשימות המוגדרות על-ידי הצרפתים כ-"להצלת מוסדות פלסטיניים שבסכנת התמוטטות" (בתי חולים, בתי ספר, וכיו"ב). זאת, בנוסף לסיוע הצרפתי הרגיל לשטחים העומד על היקף של כ-20 מיליון דולר לשנה.

תאום הסיוע

צרפת מקבלת את העקרון של תאום מאמצי הסיוע לשטחים. היא תובעת עבור האיחוד האירופי מעמד מוביל במסגרת המדינות והארגונים הנותנים סיוע לשטחים, בכל הנוגע לקביעת סדרי העדיפויות, לתכנון ולביצוע פרויקטים.

טלויזיה פלסטינאית

עם זאת, ניכרת שאיפה צרפתית למעורבות בביצוע פרויקטים בעלי אופי "ממלכתי" בשטחים. למשל, בתכנית להקמת תחנת טלויזיה פלסטינאית בשליטת אש"ף, על-פי בקשתו של ערפאת בביקורו באוקטובר בפריס. הצרפתים החליטו לתמוך ברעיון וכדי להתגבר על המכשול בשאלה (הפוליטית) היכן צריכה להיות ממוקמת קבע תחנת הטלויזיה הפלסטינאית, הם מציעים לספק כעין אולפן/תחנת שידור ניידים. שה"ח זיפה העלה את נושא זה בפגישתו האחרונה עם שה"ח פרס בחודש דצמבר בפריס והביע את תקוותו שישראל תשתף פעולה בביצוע הפרויקט (על-ידי הקצאת תדרים לשידור). לדעת הצרפתים, הפעלת שידורי טלויזיה בידי אש"ף תתורם לעיצוב דעת הקהל הפלסטינאית ולגיבוש רוב מתון פר-אש"ף לקראת הבחירות למועצת האוטונומיה.

יחסים בילטרליים

כללי

פריצת הדרך בתהליך השלום במזה"ת הביאה לחיזוק משמעותי של הדו-שיח המדיני ברמה הגבוהה ביותר בין 2 המדינות וליצירת דינמיקה של התקרבות מחדשת בין ישראל וצרפת, עם תום 25 שנות שפל ביחסים ביניהן. אין המדובר בשלב זה בתמורות דרמטיות בעמדותיהן הבסיסיות של 2 המדינות זו מול זו, אלא בגילוי פתיחות ובמחווה, חלקן בתחומים בעלי סימליות, המצביעות על מגמת שיפור, באופן הדרגתי ובצעדים מחושבים, ביחסים ביניהן.

מן הצד הישראלי, נעשתה נסיגה רכה מהעמדה המוצהרת הקטיגורית וארוכת השנים שלאור עמדתה החד-צדדית הפרו-ערבית, צרפת פסלה את עצמה מכל תפקיד למציאת פתרון מדיני לסכסוך באזורנו. אדרבא, חיזוק הדו-שיח המדיני תורם להקנות לצרפתים תחושה שהם מהווים מבחינתה של ישראל, שותף רצוי ומסבד למתרחש באזור.

מעמד מוסדות דת נוצריים

באורית השיפור ביחסים בין 2 המדינות, נראה כי נדחקו בשלב זה לקרן זוית התביעות הצרפתיות לגבי מעמד מוסדות הדת הנוצריים בישראל שהיו בעבר מימד פולמוסי קבוע על סדר היום בין צרפת וישראל. הסכם ההכרה בין ישראל והותיקן שצרפת קידמה אותו בברכה, עשוי לתרום אף-הוא את תרומתו למחיקת הנשוא שהוא באופיו קנטרני ובלתי ניתן לפתרון.

בתוקף מעמד שהיא רכשה לעצמה זה מאות בשנים כמעצמת חסות של המקומות הקדושים לנצרות בארץ הקודש ושל המיעוטים הנוצריים בלבנט, תבעה צרפת גם אחרי קום המדינה המשך קיום מעמד מועדף למוסדות דת נוצריים, כנסיית, מנזרים, בתי חולים, בתי ספר, ולסגל אנשי כמורה שלהם, הנמצאים תחת חסותה. היא באה על סיפוקה החלקי כאשר שלטונות ישראל הוסיפו לקיים דה-פקטה לגבי מוסדות אלה תנאים שנגזרו מתקנות וממנהגים שהיו בתוקף תחת השלטון המנדטורי ו/או קודם לכן תחת השלטון העות'מני.

מעמד מוסדות אלה וטיב זכויות היתר להן הם נהנים לא הוגדרו פורמלית בין 2 המדינות. מבחינתה של ישראל, היה נוח יותר להסתפק בהצהרות עקרוניות כלליות בעוד שמצדה של צרפת עומדת התביעה שישראל תאמץ ותכבד הסכמים מן העבר בין המעצמות הקולוניאליות. הסטטוס-קוו שנשמר במשך השנים עמד לא פעם למכשול ביישום המינהל הישראלי התקין בתחומים הנחשבים לכל הדעות בסמכותו, כגון תביעת האוצר שהמוסדות הנוצריים יציגו ספרי הנהלת חשבוניות כתנאי לקבלת פטור ממסים. מנגד, תחומיה המעורפלים של ההבנה בענין זה איפשרו לצרפתים להציג מידי פעם תביעות חדשות מנימוקים שונים שלא על דעת שלטונות ישראל. למשל, צרפת תובעת משנת 1986 הענקת פטור ממסים לייבוא מסנויות לשרותם של מאות כמרים ונזירים צרפתיים בישראל, בהסתמך על אמנה בדבר פטור ממכס ("הסכמי מיטלין") שנכפתה על תורכיה בתחילת המאה.

שאלות בנוגע למעמד מוסדות דת נוצריים בחסות (או בבעלות) צרפתית התעוררו עוד ביתר שאת בירושלים, באזור (כגון באבו גוש) ובשטחים, שם נוסף המימד של אי-הכרת צרפת בריבונותנו.

כאמור, עם כינון יחסים דיפלומטיים בין ישראל והותיקן, צפויה שאלת מעמד מוסדות הדת הנוצריים בכללותה לעלות במסגרת הדיאלוג המדיני בין ירושלים והכס הקדוש. מן הרצוי להגיע כתוצאה מכך להבנה עם הצרפתים על ירידת מידת מעורבותם הישירה בנושא.

הסכם מו"פ

ביטוי ראשון לרצון להחזיר שיתוף פעולה בין 2 המדינות ניתן באופן מוחשי בתחום המחקר והפיתוח. הסכם מו"פ עליו סוכם בעת ביקור הנשיא מיטראן, נכנס לתוקפו ואמור להביא בקרוב להקמת חברה משותפת ישראלית-צרפתית (AFIRII) למו"פ. בחודש נובמבר ביקר בישראל השר הצרפתי לחינוך הגבוה ולמדע פרנסואה פיין.

משי"ב

בתחום שיתוף הפעולה הבינלאומי, נענו לחאשונה הצרפתים לבקשת ישראל לבדוק ביחד אפשרויות של פעילות משותפת לסיוע טכני בארצות העולם השלישי. נרקמים עתה קשרים בין מומחים מ-2 המדינות לאיתור שטחי הפעולה לשת"פ בין 2 מדינות.

קשרים בטחוניים

אולם המהלך הסמלי ביותר היה בתחילת חידוש הדו-שיח בין מערכת הבטחון והצבאות של 2 המדינות אחרי 25 שנה של מדיניות אמברגו (ואח"כ של אמברגו למעשה) של צרפת כלפי ישראל. ביקור הרמטכ"ל בצרפת (בחודש דצמבר) היה צעד ראשון לחידוש הקשרים, בעקבותיו צפויים ביקוריהם בארץ של שר ההגנה הצרפתי פרנסואה ליאוטאר (באפריל 1994) ואח"כ של הרמטכ"ל הצרפתי, האדמירל לנגסאד.

לצרפת תעשייה בטחונית גדולה (מועסקים בה במישרין כ-400.000 עובדים) המספקת את מלוא צרכי צבאה על כל זרועותיו, לרבות כח ההרתעה הגרעיני, ומהווה גורם בעל חשיבות ראשונית במעלה בהיקף הייצוא שלה. ברם, עקב ירידה ריאלית בתקציב ההגנה של צרפת וכתוצאה מצמצום הביקושים, מסיבות שונות, למערכות אמל"ח בשוק העולמי בשנים האחרונות, ענפים שלמים של התעשייה הבטחונית הצרפתית נתונים עתה במשבר כלכלי קשה.

במצב זה עולה מחד גיסא חשיבה של הסבת חלקים מהתעשיות הבטחוניות הצרפתיות לתעשייה אזרחית עתירת ידע (חשיבה הנותנת לרוב בגדר של משאלת לב בימים אלה של משבר כלכלי כלל עולמי) ומאידך גיסא מחריף המאבק לכיבוש השווקים המעטים שותרו. בניגוד מוחלט לתקופה הגוליסטית בה מכירת הנשק שירתה (או לפחות תאמה) את מדיניות החוץ שלה, צרפת מגייסת היום את מיטב משאביה המדיניים והדיפלומטיים לשירות "ציד העיסקות" בתחום הבטחוני. במוקד ביקורו האחרון של רה"מ בלדור בסעודיה (ינואר 1994) היה סיכום עיסקות נשק בהיקף של כ-3 מיליארדי דולרים (סוללות נ"מ ועוד). לעתים אף עומד הדבר בניגוד לאיטרסים אחרים של צרפת בתחום מדיניות החוץ ו/או החוץ-כלכלי. לדוגמא, עיסקות מכירת מטוסי קרב מיראז' לטאיוון ב-1992 גרמה למשבר דיפלומטי חריף עם סין ולביטול סינרזיה של צרפת לזכות במכרז לבניית רכבת התחתית בבייג'ין.

חידוש הדו-שיח בתחום הבטחוני עם ישראל משקף את הנישה הפרגמטית והדינמית הנקוטה עתה במדיניות הצרפתית. יהיה ל-2 הצדדים ענין לאתר תחומים בהם ניתן לפתח שתוף פעולה. תהליך זה יזכה לבטח לעידודו של שר ההגנה הצרפתי פרנסואה ליאזטר, מנהיג המפלגה הרפובליקנית (הגדול שבמרכיבי קואליציה ה-UDF), שלא הסתיר מעולם את אהדתו האישית הרבה לישראל (ראו נא סקירת מקשי"ח/משהב"ט בנושא הכלולה בתיק זה).

צרפת-ישראל-האיחוד האירופי

בתחום יחסי ישראל - האיחוד האירופי, צרפת נוהגת יחס הוגן וגישה עניינית לבקשתה של ישראל להסכם חדש עם האיחוד ההערכה היא שמלבד בנושא כללי מקור ובמספר סעיפים בתחום החקלאי (מוצרים ים-תיכוניים), לא יתגלו ניגודי אינטרסים בולטים במשור הכלכלי בין 2 המדינות. בנושא הסיוע של האיחוד לאזור, צרפת הרחיקה לכת, כאמור לעיל, בדרישתה להכפיל את היקף הסיוע ולכלול את ישראל בין ארצות היעד של ההשקעות לפיתוח.

חרם

כ-10 שנים קיים חוק בצרפת נגד החרם. אף-על-פי-כן לא נעלמו לגמרי כל סימני החרם נגד ישראל מהנף העיסקי בצרפת ולא פעם עלות שאלות לגבי אופן אכיפת החוק. מקרה מפורסם של כניעה במוצהר לחרם הערבי בשנים האחרונות היה זה של חברת הענק לתמרוקים L'OREAL. בביקורו בישראל, הכריז הנשיא מיטראן שצרפת תפעל להרמוניזציה של הצעדים נגד החרם במסגרת 12 המדינות של הקהילה האירופית אולם עד כה טרם ננקטו צעדים של ממש בקרב האיחוד האירופי בנושא זה. יתרה מזו, מההצהרה של המועצה האירופית בבריסל (דצמבר ש"ז) אף נשמט הקטע לגינאי החרם, זאת בשל הדרישה מצד כמה מדינות (ובניהן צרפת) לכלול מנגד קטע שיביע דאגה מהמשך מדיניות ההתנחלות.

אשרות

בנושא בעל משקל הנמצא שנים מספר (מאז 1987) על סדר היום של היחסים הבילטרליים בין 2 המדינות טרם חלה התזוזה שניתן היה לקוות לה עקב שיפור האווירה: שלטונות צרפת מוסיפים לקיים חד-צדדית את השעיית ההסכם הקונסולרי לביטול אשרות משנת 1959 בין 2 המדינות ולדרוש מאזרחי ישראל להצטייד באשרת כניסה (בתשלום אגרה) לצרפת. הצרפתים מנמקים את סירובם להחזיר את ההסכם הקונסולרי בינו לתוקפו ברצון שלא ליצור תקדים לגבי מדינות ים-תיכוניות אחרות שאזרחיהם נדרשים לאשרות כניסה (כל המדינות למעט חברות האיחוד). צרפת היא עתה המדינה היחידה מבין ה-12 המוסיפה לדרוש אשרת כניסה מאזרחי ישראל. עד שנת 1996 אמורים לחול צעדי הרמוניזציה בין ה-12, במסגרת הסכם שנגן אך גם בתוקף הסכם

מסטריכט, בנוגע לסדרי כניסת זרים לשטח האיחוד.

על סמך מגעים שניהלו בימים האחרונים השגריר והציר בפריס עם יועצו של שר הפנים שארל פסקוא, אפשר ששר החוץ אלן זיפה יודיע במהלך ביקורו בישראל על ביטול חובת אשרת כניסה לאזרחי ישראל (לביקור עד 3 חודשים - להוציא בעלי דרכונים דיפלומטיים, אנשי צוותי אוויר ועיתונאים) ובכך יענה באופן כמעט מלא לדרישתה של ישראל להחזרת ההסכם הקונסולרי לביטול אשרות בין 2 המדינות לתוקפו.

פרנקופוניה - לימוד השפה הצרפתית בישראל

בישראל מעריכים את אוכלוסית דוברי הצרפתית במדינה בכחצי מיליון נפש. לדעת אחדים, עובדה זו היתה צריכה להצדיק את קבלתה של ישראל לארגון המדינות הפרנקופוניות, פורום שהוקם ביוזמת צרפת והמונה 43 מדינות או מחוזות אוטונומיים שהמשותף להם השימוש (ולו באופן חלקי) בלשון הצרפתית. "שדולה" לקידום מטרה זו (אפי"פ שבראשה הגב' דפנה פוזנסקי והד"ר יוחנן מנור) הוקמה בשנה שעברה בישראל.

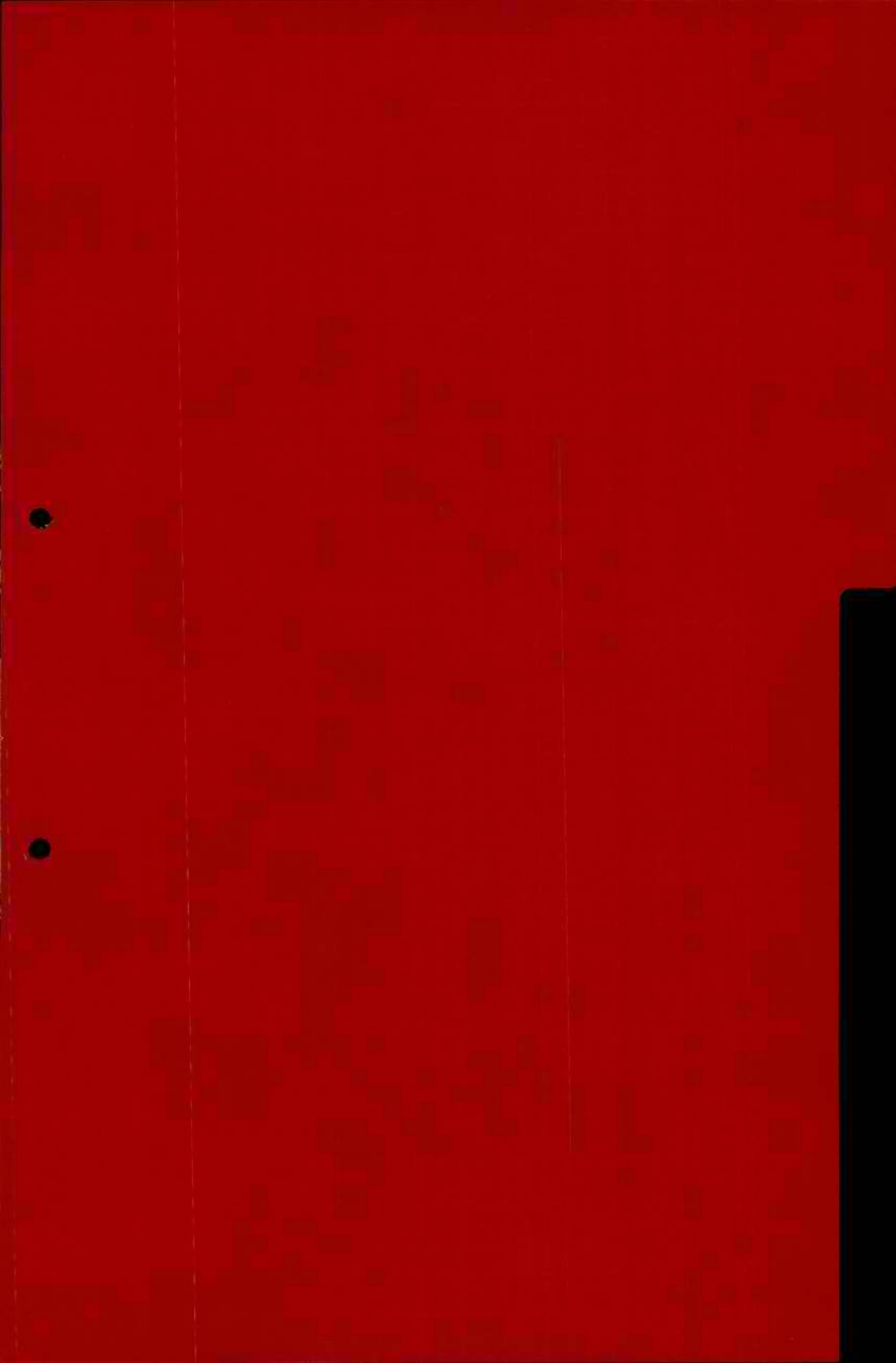
ישראל פנתה רשמית כדי להשתתף במעמד משקיף בפסגת ראשי המדינות הפרנקופוניות שהתקיימה בחודש אוקטובר 1993 בפרט-לואיס (מאוריציס). נשיאות הארגון דחתה את בקשתו בנימוקים נוהליים (טענו שפנינו נתקבלה אחרי שנעלה רשימת המשתתפות). לאמיתו של דבר, מסתברת מאחורי סירוב פורמלי זה עמדה מסויגת של צרפת כלפי נסיון הצטרפותו לארגון הפרנקופוניות. לדעת הצרפתים, ישראל יכלה אמנם להחשב בשנים עברו כמדינה דוברת צרפתית באופן חלקי בזכות מספר העולים שעלו מאזורי העולם הפרנקופוני, אולם לא נעשה מאמץ, במיוחד בתחום החינוך, כדי להעביר מורשת תרבותית זו לדור השני והשלישי של אותם העולים. באופן ספציפי, מצביעים הצרפתים על צמצום תקנים של מורים לצרפתית במערכת החינוך (תוך הפרת התחייבות על-פי הסכם התרבות בין 2 המדינות), על ירידה בהיקף לימודי הצרפתית בתחום האקדמי (עם סגירת החוג לצרפתית באוניברסיטת בן גוריון אשתקד) ועל מאמץ מוגבל להפצת תכניות או סרטים צרפתיים בטלוויזיה הממלכתית. משרד החינוך מודע לטענות האלה ושר החינוך הורה על ביצוע בדיקה של הנושא.

לאחרונה, נוספה אצל הצרפתים הדאגה שמדיניות משרד החינוך להפוך לימוד הערבית לחובה החל מכיתות חטיבת הביניים תסתום את הגולל על לימוד השפה הצרפתית במוסדות מערכת החינוך בישראל. ידוע ששר החוץ אלן זיפה מתכוון להעלות את הנושא במסגרת שיחותיו בישראל. לשם כך גם ביקש השר האורח להפגש עם שר החינוך במהלך ביקורו (ראו נא באוגדן זה נייר עמדה של משרד החינוך בנושא).

צרפת - או"ם

פתיחת עידן חדש ביחסים בין 2 המדינות טרם מצאה את ביטויה המלא בהצבעותיה של צרפת באו"ם בנושא המזה"ת. צרפת אמנם הצביעה בעד "ההחלטה החיובית" אך סרבה לשבץ אותה, בטענה שאין בה זיקה לנסיגת צה"ל מדרום לבנון. ב-"שאלת פלסטין", צרפת היא שהכתיבה, יחד עם ספרד, יוון ואירלנד, את ההימנות שלה-ה-12 המאכזבת מבחינתו.

גם בנושא בקשת ישראל להיכלל בקבוצת ה-WEEOG במסגרת האו"ם, לא גילו הצרפתים את ההבנה לה ציפיו ועמדתם בנושא זה נותרה עד כה מאכזבת.

7 בפברואר 1994

896986

התפתחויות עיקריות במדיניות החוץ הצרפתית

לקראת ביקור שה"ח ז'ופה להלן סיכום ההתפתחויות העיקריות במדיניות החוץ של צרפת בתקופה האחרונה. רוב הנושאים נסקרו בנפרד בזמן התרחשותם. הדברים מובאים מהזווית המוצגת ע"י הצרפתים בכלל, ושה"ח ז'ופה בפרט.

1. צרפת-אירופה:

א. הכתרת "סכב אורוגואי" במסגרת שיחות גאטס, בהסכם פשרה במחצית דצמבר 1993 הוצג כאן כהצלחה גדולה של הדיפלומטיה הצרפתית, ובעיקר של ראה"ם בלאדור ושל שה"ח ז'ופה. הדגש בהקשר ליחסים עם אירופה הוא שבעזרת הסברה מתאימה ופעילות מתואמת ומואצת, הצליחו לשכנע את שותפיהם האירופיים, ראשית שהריבון בקביעת עמדות אירופה, כמו"ם עם גורמי חוץ, הוא המדינות עצמן ומועצת השרים, ולא הנציבות, ושנית שעמדות צרפת בסוגיות שהיו במחלוקת אינן קפריזה של מדינה אחת אלא נושא שעל כולן להיאבק למענן כי אינן עומדות בסתירה לאינטרסים האירופיים. מכאן שנמצא המכנה המשותף של האינטרס האירופי, ושאירופה כגוף שיכנעה בתורה את ארה"ב לנהל מו"ם נוסף על הסוגיות שסוכמו קודם בראשי תיבות לרעתה (חקלאות ו-"היחוד התרבותי" קרי תעשיית הסרטים ומכסות שידור) כדי למנוע פיצוץ השיחות. בכך הוכיחה צרפת יכולת לצאת מבידוד, ולהפוך (בעזרת תאום מוצלח עם גרמניה) לגורם מוביל במסגרת השתים-עשרה.

ב. היוזמה לכינוס ועידה ליציבות ובטחון אירופה: יוזמה של ראה"ם בלאדור, שאומצה ע"י מדינות האיחוד האירופי, במתווה של ועידה שתתכנס במאי 1994 בהשתתפות כחמישים מדינות וארגונים במטרה לפתוח בסדרת דיונים למען גיבוש אמנה, בתוך שנתיים, לפתרון בעיות המיעוטים, לבל יתלקחו בעתיד. מדובר ב"דיפלומטיה מונעת" כתוצאה מהאירועים ביוגוסלביה לשעבר.

ג. הפרלמנט האירופי: הפרלמנט הצרפתי אישר בימים האלה את התיקונים למספר חברי הפא"ר, כמו גם תיקוני חקיקה נוספים שיאפשרו לאזרחי האיחוד להצביע בבחירות לפא"ר, אולם תוך קבלת ערכויות שהפא"ר ימשיך לשבת בסטרסבורג. האישור הסופי של התיקונים לחוק הבחירות מותנה עדיין בערכויות בעלות תוקף משפטי.

ד. בוסניה: סוגיה שממשיכה להיות במחלוקת בין אירופה לארה"ב, ואשר לה יוחד רוב הפגישה בין ז'ופה למזכיר המדינה. צרפת סבורה שתכנית החלוקה של בוסניה היא הרע במיעוט, וכי צריך להביא את הצדדים להשתכנע שהמשך הלוחמה רק תגרע מהישגיהם על שולחן המו"ם. החשש הוא פן תעודד ארה"ב את חימוש הבוסנים, ומכאן את המשך הלחימה. ז'ופה מדגיש כי החלטות רבות בנושא באו"ם התקבלו ע"ס יוזמה צרפתית, שלא לדבר על מפקדים צרפתים של כח האו"ם, הגם שהסתכסכו עם מזכ"ל האו"ם בעת מילוי תפקידם, והאחרון אף נאלץ להיקרא בחזרה לצרפת עקב מתיחת ביקורת על תיפקוד הארגון שם.

- 2 -

ה. נאט"ו ואמ"א: שה"ח ז'ופה התבטא לאחרונה למען מתן תפקידים במסגרת "כוחות לשמירת השלום" לאמ"א כזרוע מבצעית של נאט"ו. זאת מבלי שצרפת תמשיך להיות מחוץ למערכת הכוחות המשולבים של הברית.

2. סין: חידוש הדו-שיח עם סין מוצג אף הוא כהישג חשוב של הדיפלומטיה הצרפתית, היות שהיא השיגה לשמור על עיקרון כיבוד ההסכמים שכבר נחתמו עם טייוואן.

3. אפריקה: הפיחות האחרון בשער הפרנק האפריקני מהווה ככל הנראה פתח לעידן חדש ביחסי צרפת-אפריקה, במגמה להפחית את מעורבות צרפת ביבשת, כאשר לא תהיה הצדקה כלכלית לכך. (לסוגיה זו נידרש בנפרד)

4. לסיכום: שה"ח ז'ופה מקרין לאחרונה ביטחון רב לאור ההתפתחויות הנ"ל המוצגות כהישגים בזכות דיפלומטיה פעילה ויוזמת. הדבר ניכר בתוכן דבריו, בסגנונם, ובכך שאותו שיח נישא בכל אתר בו הוא מתבטא.

הסקירה הוכנה על ידי משה קמחי, היועץ, פריס, 27.1.94

7 בפברואר 1994

896989

צרפת מז"ת ותהליך השלום

להלן סקירה לקראת ביקור שה"ח צרפת בישראל

1. ככלל, עם חתימת הצהרת העקרונות וההכרה ההדדית בין ישראל לאש"ף חוסלו נקודות שהיו מוקד לחילוקי דעות בין ישראל לצרפת בסוגית הנושא הפלסטיני, והדו-שיח מתנהל עתה על בסיס מכנה משותף, שהוא כיצד להפעיל את האמצעים המתאימים להבטיח מימוש רציונלי של הסיוע הכלכלי לפלסטינים ובמקביל לו תרומה לבניין השת"פ האזורי במז"ת. ז'ופה אמר במפורש לאזניים ערביות (ביירות, 18.11) כי הוא מאמין ברצון לשלום של מנהיגי ישראל.
2. דוברי הממשל מצביעים על ארועים שונים הקשורים במו"מ, בהם ישנה תשומה צרפתית תוכנית (כגון בשיחות הרבצ"ד) או המתנהלים על אדמת צרפת, כאל הוכחה לתפקיד שהיא ממלאת במסגרת תהליך השלום המזרח-תיכוני. לכך הם מוסיפים גם את הביקורים ההדדיים הנערכים בין צרפת למדינות האזור, ישראל וערב כאחד. הם מצביעים למשל על העובדה ששה"ח ישראל הגיע לצרפת מיד לאחר השגת ההסכמים עם הפלסטינים כדי לעדכן את ראשי צרפת.
3. יצוין, ששה"ח ז'ופה בביקורו האחרון במצרים תאר (13) את הצורך בהגברת הסיוע הכספי למז"ת, תוך חזרה על ההצעה הצרפתית לבנות בריתה האירופיות "להקדיש מיליארד אק"ו לתקופה בת חמש שנים, לקראת פתיחת נתיבי שלום חדשים, בערוצים הירדני, הסורי והלבנוני".
4. במישור הפלסטיני, שה"ח ז'ופה הביע תקווה (11) לעמידה בלו"ז שנקבע בהצהרת העקרונות "ברוח הפשרות ההכרחיות". בעניין הכלכלי אמר ז'ופה במפורש (קהיר, 13) כי "הבעיה היא שאיננו מצליחים להקים מערכת מהירה ויעילה שתניע את הסיוע, הנחוץ כ"כ לתושבים, כדי שייווכחו שהשלום מביא להם יתרון".
5. לבנון: זהו נושא קריטי במדיניות החוץ של צרפת במז"ת. דוברי צרפת, ולאחרונה שה"ח ז'ופה, הזהירו מספר פעמים (ביירות, 11, קהיר 13) מפני "עשיית השלום במז"ת על-גבה של לבנון". הכוונה לעסקה ישראלית-סורית, לרבות בתמיכה אמריקאית, שתותיר את שליטת סוריה על לבנון. ותיתן לה לגיטימציה הלכה למעשה. יש לזכור שלשרים אחדים בממשלה זו, למשל ז'ופה ולאוטאר, זיקה רגשית לנוצרים בלבנון ולמנהיגיהם. מאידך לשיראק ולראה"ם לבנון קשרים הדוקים, ובמקביל חברות צרפתיות מבצעות עבודות תשתית במסגרת שיקום ביירות. ז'ופה שב והדגיש בהזדמנויות הנ"ל כי אכן-פינה במדיניות החוץ של צרפת היא יציאת כל הכוחות הזרים מלבנון וכינונה מחד של ריבונותה שלמות שטחה של זו. ביחס לנסיגת ישראל מדר"ל, צרפת אימצה את העמדה הלבנונית לפיה על ישראל להודיע רשמית שהיא מקבלת את החלטת 425, אך ביצועה יהיה כפוף למו"ם. לעמדה זו ניתנה גם פומבי (שה"ח ז'ופה בביירות, 18.11.93)

- 2 -

6. לאור הנ"ל, אנו ממליצים על הדגשת העמדה הישראלית בסוגיית לבנון, בפני שה"ח ז'ופה, שמא ישקף גם את עמדתנו בהתבטאויותיו העתידיות בסוגייה זו. יודגש כי בביקורו הנ"ל בלבנון נשאל ז'ופה על התקיפות הישראליות בלבנון, ולכך השיב: "אני מגנה את כל סוגי האלימות, מכל מקור שהוא. עשיתי זאת, אני עושה זאת כאן, ואומר זאת גם בת"א".

7. סוריה: על יחסי צרפת סוריה מעיכות מחלוקות בסוגיית לבנון מחד, אך גם נושאים דו-צדדיים בגין החזר חובות. הגיעו אלינו ידיעות שלא אומתו, על הצעות צרפתיות כלכליות לסוריה, במגמה לשפר היחסים ולהביא לחוזים לחברות צרפתיות, שנידחו ע"י הצד הסורי. עמדת צרפת מתבססת על "נסיגה (מלאה-ע"פ הפירוש הצרפתי ל-242) של ישראל מרמה"ג, וכינון יחסים דיפלומטיים, פוליטיים, מסחריים ותיירותיים רגילים" (שה"ח ז'ופה בעמאן 18.11) יצוין עוד, שז'ופה הבהיר (15.11) שעל השלום להיות מקיף, כלשונו: לא יתכן שלום בלי סוריה.

8. יודגש גם כי שה"ח ז'ופה התבטא בפומבי (ביירות, 18.11) בעד התועלת שבהשתתפות סוריה ולבנון בשיחות הרבצ"ד, תוך הבהרת התרומה של המסגרת הזו לבנין המז"ת, כלומר לא רק שהדו-צדדיות צריכות להתקדם כתנאי לאחרות, אלא שגם ההיפך ניתן.

9. מעבר לנושאים הנ"ל, ניכר מאמץ צרפתי לנסות ולהשיג חוזים נוספים עבור התעשיות הצרפתיות, עם דגש על הבטחוניות, במדינות המפרץ (ביקור בלאדור בסעודיה בשבוע הראשון של חודש ינואר וביקור הנסיך מחמד בפריס, ביקור שה"ג לאוטאר במאע"ם במחצית החודש, עמה נחתם אשתקד חוזה לאספקת 450 טנקים מדגם לקלרק). כמו כן נראה שצרפת עוקבת מקרוב אחר ההתפתחויות בעיראק שתאפשרנה שנוי המדיניות המעשית לגביה בעתוי מתאים. לגבי איראן נמשכת המדיניות המבוססת על הדו-שיח הביקורתי בכל הרמות, עם צפי להרעה ובמקביל מגעים דיסקרטיים, עקב המשפט הצפוי לרוצחי בכטיאר. זאת על רקע המצב הקשה של איראן בתחום מאזן התשלומים לטווח קצר, שיוצר בעיות במימוש עסקים. נמשכת הדילמה הצרפתית בסוגיית אלג'יריה, בין תמיכה במשטר שאיבד את חוקיותו, לבין החלופה שעלולה להיות תוהו ובוהו, שלטון צבאי ישיר וגלוי, או משטר אסלאמי.

הסקירה הוכנה על ידי משה קמחי, היועץ, פריס, 27.1.94

צרפת - ענייני פנים

כללי

הבחירות לאסיפה הלאומית מחודש מרס 1993 חוללו מהפך פוליטי עמוק בצרפת והעניקו לקואליציה של מפלגות הימין רוב חסר תקדים של כ-80 אחוז מהמושבים בבית המחוקקים. בפעם השניה בעשור האחרון - אחרי תקופת ממשלת שיראק 1986-88 - אך לראשונה ברוב כח מכריע, כפו מפלגות הימין משטר של דו-קיום בקוהביטציה בין ממשלה מיסודן ובין ראש מדינה מהשמאל, הנשיא פרנסוא מיטראן הסוציאליסטי.

המהפך הפוליטי ותבוסתה הקשה של המפלגה הסוציאליסטית גרמו להיעלמות למעשה של אופוזיציה פרלמנטרית. ראוייה לשמה ולהטיית הויכוח הפוליטי מזירת ההתמודדות המסורתית שבין השמאל והימין למשורים פנימיים בתוך קואליציות מפלגות הימין, בין מרכיבי הקואליציה וגם בתוכם. נושא מרכזי בחיים הפוליטיים בצרפת היום הוא בשאלה מי מבין 2 מנהיגי מפלגת ה-RPR, היו"ר ז'ק שיראק או ראש הממשלה אדוארד בלאדור, ראוי יותר לעמוד כמועמד הימין בבחירות לנשיאות הרפובליקה בשנת 1995. נראה איפוא שמערכת הבחירות לנשיאות למעשה כבר החלה, שנה וחצי לפני מועדן, גם אם ברור לכל שפתיחה מוקדמת מדי במאבק על ההתמודדות תזיק למחנה הימין ותתרום להתאוששות האופוזיציה משמאל בהנהגתו של מישל רוקאר.

באורח פרדוכסאלי, נראה שמאבקי הבחירות העיקריים לנשיאות לא ייערכו בין המחנות זה מול זה אלא בתוך "המשפחות הפוליטיות" של השמאל והימין בסיבוב המוקדם.

הנשיא מיטראן

כשנה ומחצה לפני סיום הקדנציה השניה (והאחרונה) שלו כנשיא הרפובליקה, נחנה מיטראן משיפור תדמית במשאלי דעת הקהל, זאת כתוצאת לוואי מהפופולריות האישית הגבוהה לה זוכה ראש הממשלה בלאדור. הנשיא מיטראן מקפיד עד כה על שיתוף פעולה עם ראש הממשלה ושריו הבכירים. בנושאים של מדיניות חוץ והגנה, בהם יש לנשיא סמכויות הכרעה נרחבות, הפגין הנשיא אחדות דעים ותאום מלא בקבלת ההחלטות עם רה"מ בלאדור והשרים הנוגעים. אותה הרמוניה איננה מתקיימת באופן מלא בתחום מדיניות הפנים: הנשיא מיטראן לא הסתיר את ביקורתו ממהלכים אחדים של הממשלה בתחום זה כגון נסיון תיקון החוק למימון בתי ספר פרטיים (Loi Falloux) והצעדים הנוקשים שהונהגו על-ידי שר הפנים שארל פסקוא לטיפול בבעיית ההגירה הבלתי חוקית. בדומה לעמידתו במשטר של קוהביטציה הראשון, בין 1986 ו-1988, מבליט מיטראן במיוחד בימים אלה את סמכויותיו כמי שמופקד על שמירת אחדות האומה וערכי הרפובליקה החילונית.

הקואליציה הממשלתית

ממשלת בלאדור נשענת על הרוב המאסיבי לה זכתה קואליצית הימין בבחירות לאסיפה הלאומית מחודש מרס 1993 והמתחלק באופן כמעט שווה בין המפלגה הגוליסטית RPR לבין תנועת ה-UDF (קואליציה של מפלגות ליברליות ומהמרכז). חלוקת תיקי הממשלה משקפת היטב את האיוון הפרלמנטרי בין מרכיבי הימין.

לקראת הכניסה לעידן של מערכת בחירות, נמנעת הממשלה מלקבוע לעצמה יעדים חדשים בתחומים בעייתיים בהם נעדר הקונסנזוס הלאומי והיא מקדישה את מאמציה לפתור, בצעדים זהירים, את הבעיות המופיעות זה מכבר על סדר יומה. בראש סדרי העדיפויות שלה המוצהרים הטיפול בבעיית האבטלה (תוך מאמץ ניכר להנמיך את רמת הציפיות בתחום זה) על-ידי חידוש הצמיחה במשק, ביצוע תכנית הפרטה של החברות הממשלתיות הגדולות ומציאת פתרון לגרעון הענק (כ-10 מיליארד דולר לשנת 1993 בלבד) בתקציבי ביטוח בריאות, טיפול חירום במשברים בענפי החקלאות והדייג.

חילוקי דעות בתוך הקואליציה הממשלתית החלו להתגלע לאחרונה, בעיקר בנושאי מדיניות חוץ: שה"ח ז'ופה ושר ההגנה ליאוטאר יצאו בהודעות סותרות בנוגע לתפקיד האו"ם בבוסניה; ממשרדו של ז'ופה דלפו טענות על אי-שיתופו בהכנות לביקור רה"מ בלאדור בסעודיה וכן על

"דיפלומטיה מקבילה" של שר הפנים פסקוא המנהל מגעים ישירים, בעיקר עם גורמים בצפון אפריקה.

המפלגה הגוליסטית RPR

על-פי המיתוס הפוליטי הנפוץ, ידידות ארוכת שנים מאחדת את יו"ר ה-RPR וראש עיריית פריז ז'ק שיראק לראש הממשלה אדוארד בלאדור, חברו למפלגה. לדעת המשקיפים, ידידות זו עלולה לעמוד במבחן קשה במהלך שנת 1994. היו"ר שיראק הוא גם "המועמד הטבעי" מטעם המפלגה לבחירות לנשיאות צרפת במאי 1995. אלא שמשאלי דעת הקהל בחודשים האחרונים מנבאים לבלאדור (שטרם הודיע רשמית על כוונתו להתמודד) אחוז תמיכה כפול מזה לו זוכה שיראק. על-פי אותם המשאלים, בלאדור ייצא מנצח בבחירות מול כל מתחרה אחר בסיבוב השני בעוד שנצחונו של המועמד שיראק מובטח מול מישל רוקאר אך לא מול ז'ק דלור.

מנגנון המפלגה עומד עד כה ברובו מאחורי מועמדותו של שיראק. בין תומכי שיראק, מזכ"ל ה-RPR ושר החוץ אלן ז'ופה. רווחת הסברה בקרב תומכי שיראק שהפופולריות של בלאדור לא תעמוד לו לאורך הזמן ושדימויו בקרב דעת הקהל יישחק אחרי שנתיים בשלטון. שיראק מצדו נערך לקראת ההתמודדות ומכין מצע פוליטי לנשיאות שיפורסם בקרוב. לא מן הנמנע גם שהוא יעמוד בראש רשימת מפלגתו לבחירות לפרלמנט האירופי בחודש יוני הקרוב, במטרה לצבור תנופה לקראת מועד הקביעה הרשמית (בספטמבר) של מועמד המפלגה לבחירות לנשיאות.

אפשר שמי שיקבע בסופו של דבר מי יהיה מועמד ה-RPR לבחירות לנשיאות הוא "האיש החזק" במפלגה, שר הפנים שארל פסקוא. רשמית, תומך היום פסקוא בשיראק אך יש המעריכים שבבוא העת, הוא יטיל את מלוא כובד משקלו הפוליטי לטובת המועמד מבין ה-2 שייראה לו בעל הסיכויים הטובים ביותר לזכות בבחירות. משקיפים מיוחסים לפסקוא השאיפה להתמנות בכל מקרה לראש הממשלה הבא של צרפת.

תנועת הדמוקרטיה UDF

2 אישים מקרב ה-UDF ("איחוד הדמוקרטיה הצרפתית") נחשבים זה מכבר למועמדים לבחירות לנשיאות: הנשיא לשעבר (היום יו"ר ועדת החוץ של האספה הלאומית) ואלרי זייסקר דסטון ונשיא הסינאט רנה מונורי. עם זאת, 2 מהמנהיגים הבולטים של ה-UDF, השרה לעניינים סוציאליים סימון וייל ושר ההגנה פרנסוא ליאטור גרמו לסערה פוליטית בקרב הקואליציה שבשלטון בהתייצבם פומבית לטובת מועמדותו של איש ה-RPR בלאדור דווקא. ה-2 גם גרמו בכך לזינוק המוקדם במירוץ לבחירות. כיום מעריכים שמרבית שרי ה-UDF תומכים במועמדותו של בלאדור. לדעתם, יש בכך גם כדי לפתור את בעיית היריבות שיראק-זייסקר הצפויה לפרוץ מחדש ולסכן פעם נוספת (כפי שארע הדבר ב-1981) את סיכויי מחנה הימין לזכות בבחירות.

המפלגה הסוציאליסטית

שבוע ימים אחרי התבוסה הקשה שנחלה המפלגה הסוציאליסטית (PS) בבחירות לאסיפה הלאומית של מרס 1993, השתלט מישל רוקאר על מוסדות המפלגה, הביא להדחתו של מזכ"ל ה-PS, ראש הממשלה לשעבר ואיש של מיטראן, לוראן פאביוס, ומינה עצמו בראש דירקטוריון זמני של המפלגה. המהלך הכוחני הזה עורר באותה עת תגובות של זעם מצד הזרמים האחרים בתוך המפלגה (תומכי מיטראן/פאביוס, תומכי מישל ז'וספן ותומכי ז'ן-פייר שוונמאן). אולם תוך מהלכים פנים-מפלגתיים מתוחכמים, הצליח רוקאר לאחד את השורות סביבו (פרט למעוט קטן של תומכי שוונמאן שפרשו יחד עם מנהיגם) ולהיבחר ברוב מרשים למזכ"ל ה-PS בחודש אוקטובר 1993. משימתו הראשונית של רוקאר לשקם את המפלגה ולהפכה מחדש לפלטפורמה אלקטוראלית יעילה לתמיכה במועמדותו לבחירות לנשיאות ב-1995.

נראה שגם הנשיא מיטראן נאלץ להשלים עם עובדת השתלטותו של מישל רוקאר על מנהיגות ה-PS ועם היותו "המועמד הטבעי" של השמאל לרשת את תפקידו כנשיא צרפת. ליריבות הפוליטית והאישית בין מיטראן ורוקאר שורשים עמוקים; עוד בשנת 1980 התמודדו ה-2 ביניהם על המועמדות לבחירות לנשיאות. בשנות כהונתו כראש ממשלה (מ-1988 עד 1991), קיים רוקאר מערכת יחסים סבוכה עם הנשיא. מאז הדחתו של רוקאר מתפקידו על-ידי מיטראן במאי 1991, נוצר קרע מוחלט בין ה-2. בימים אלה, הוזמן רוקאר, לראשונה מאז, לפגישה עם מיטראן בארמון

האליזה והמשקיפים תוחים אם יש לראות באקט הצנוע הזה מתן ברכת הדרך של מיטראן לרוקאר. לפי שעה, אין המשאלים מעניקים לרוקאר סיכויים של ממש לזכות בבחירות לנשיאות אך הם מצביעים על מגמות עליה במידת אחדותו בציבור. סקרי דעת הקהל של הימים האלה מנבאים סיכויים גבוהים יותר בבחירות לנשיאות למועמד אפשרי אחר מטעם ה-PS; לז'ק דלור, נשיא נציבות האיחוד האירופי. התרחקותו של דלור מהזירה הפנים-פוליטית בצרפת בשנים האחרונות והכחונה היוקרתית שהוא ממלא בבריסל העניקו לו מידה גבוהה של הערכה בקרב דעת הציבור, אולם דלור טרם הודיע על החלטתו להתמודד בבחירות לנשיאות.

2 ארועים זיעזעו אשתקד את דעת הקהל בצרפת, את המעמד הפוליטי ואת המפלגה הסוציאליסטית בפרט. האחד, התאבדותו של ראש הממשלה לשעבר פייר ברגובוא על רקע חקירה משפטית של מעשי שוחד שבה עורב שמו. השני, הסרת חסינותו הפרלמנטרית של איל התעשייה ברנרד טאפי, ראש המפלגה הרדקאלית השמאלית הזעירה וממקורבי ה-PS, בחשד לאי-סדרים כספיים בחיקף גדול.

המפלגה הקומוניסטית

נמשכה הידרדרותה של המפלגה הקומוניסטית הצרפתית (PCF) כשתמיכתה העממית ירדה תוך 15 השנים האחרונות משעור של 20 אחוז לשעור של 9 אחוזים מקולות הבוחרים. בהנהגתו של ג'ורג' מרשה ב-22 השנים האחרונות, המפלגה גילתה חוסר יכולת - אם לא חוסר רצון - להתאים את עצמה לתמורות העמוקות במערכת העולמית (או לשנות, בין היתר, את יחסה העין לישראל). גם העלמותה של בריה"מ לא הביאה לרפורמות בתחום האידאולוגי או במשור המנגנון של ה-PCF. ג'ורג' מרשה פרש לאחרונה מתפקידו של מזכ"ל המפלגה ובמקומו הכתיר הועד המרכזי עסקן כמעט אלמוני, Robert HUE, שלא ניתן בשלב זה אלא לתהות על קנקנו.

"החזית הלאומית"

שיטת הבחירות לאסיפה הלאומית בצרפת (בחירות אזוריות רוביות ב-2 סיבובים) לא איפשרו ל-"חזית הלאומית" (FN) של ז'ן-מארי לה פן ייצוג פרלמנטארי ולו של מושב אחד, כפי שהיה לה מ-1988 עד 1993, וזאת על אף העובדה שברמה הלאומית, נהינת התנועה הימנית קיצונית מהתמיכה של 12 עד 15 אחוז מכלל ציבור הבוחרים. ה-FN נערכת עתה ל-2 המבחנים האלקטוראליים הקרובים: הבחירות למועצות המחוזיות בחודש מרס והבחירות לפרלמנט האירופי בחודש יוני 1994. שיטת הבחירות הנהוגה לפא"ר (בחירות יחסיות ברשימה ארצית) יעניק ל-FN מלוא ביטוי התמיכה העממית עליה היא נשענת. ז'ן-מארי לה פן יתמודד פעם נוספת במאי 1995 כמועמד הימין הקיצוני לבחירות לנשיאות צרפת.

"הירוקים"

תנועות הירוקים צמחו בצרפת במהלך שנות ה-80 וחזקו את מעמדן עד כדי תמיכה בשעורים של 7.5 אחוזים מכלל קולות הבוחרים בסיבוב הראשון של הבחירות במרס 1993. כשלונם המוחלט של "הירוקים" בסיבוב השני גרר אתו משבר עמוק בקרב התנועות ולחילופי גברא בראש התנועה העיקרית עם הדחתו של המנהיג הותיק, הדוגמאטי והבלתי פופולארי אנטואן וושטר והחלפתו על-ידי מנהיגה כריזמטית יותר, הגב' וואנה.

צרפת - סקירה כלכלית וקשרי מסחר עם ישראל

קשרי מסחר וכלכלה עם צרפת
=====

צרפת

נתוני יסוד כלכליים (1992):

יצוא 231.2 מיליארד דולר (מקום רביעי בעולם)

יבוא 225.5 מיליארד דולר (מקום שלישי בעולם)

עודף 5.6 מיליארד דולר

תל"ג 21.107 דולר

מקורות התל"ג באחוזים:

* חקלאות 3.7 אחוז

* תעשייה 31.1 אחוז

* שירותים 65.2 אחוז

שוק היצוא העיקרי: גרמניה 17.4 אחוז, אחריו באה איטליה 11.6 אחוז.

שער הפר"צ לדולר: 5.95 (הוא נייד אך בשיעורים קטנים).

הסקטור החקלאי בצרפת הוא הגדול באירופה 23 אחוז מין היצוא של מוצרים אגרו-חקלאיים באירופה לעומת 12 אחוז באיטליה. הסקטור החקלאי נמצא במשבר עקב עודף יכולת ייצור.

המצב הכלכלי בצרפת
=====

צרפת נמצאת כאחד המשכרים הכלכליים החמורים ביותר שידעה מאז מלחמת העולם השנייה. למעלה מ-3.5 מיליון מובטלים, ירידה בצריכה, גירעון בתקציב הלאומי כתוצאה מירידה בפעילות הכלכלית במשק זאת למרות עודף ביצוא. שער הצמיחה במשק הצפוי ב-1994 הוא חצי אחוז עד אחד אחוז.

הממשלה הסוציאליסטית נפלה לא על רקע אידיאולוגי כמו על רקע כלכלי והרצון לראות שינוי.

האמצעים בהם נוקטת ממשלת בלדור להמרצת המשק הם:

1. תכנית עבודות ציבוריות שתחזיר הפעילות והתעסוקה במשק.
2. תמריצים פיסקליים לתעשייה.
3. הורדת הריבית במשק.

4. רפורמה במס הכנסה להגדלת ההכנסה הפנימית.

נשאלת השאלה האם במשבר גלובלי יתכנו פתרונות לאומיים גרידא. ללא המרצה בסחר העולמי התמונה אינה יכולה להשתנות באופן משמעותי. במסגרת זו יש לראות בברכה את ההסכמה על הסכם גאט.

יחסי הכלכלה והסחר ישראל צרפת

=====

(הנתונים במיליוני דולרים)

	1993	1992	1991	1990
יצוא	574	621	570	580
יבוא	858	845	720	590
GH פער	285	223	150	10

טבלת יצוא יבוא ישראל-צרפת

(הנתונים במיליוני דולרים)

התפלגות היצוא: (1992)

באחוזים	במיליוני דולרים
מתכת מכונות ואלקטרוניקה	23.3 אחוז
טקסטיל והלבשה	15.8 אחוז
מזון ומשקאות	15.2 אחוז
מוצרים כימיים	13.5 אחוז
פירות וירקות	6.2 אחוז
כרייה וחציבה	6.3 אחוז
יהלומים מעובדים	4.2 אחוז

- ב-1993 הגיע הקף הסחר הכולל ישראל-צרפת ל-1,5 מיליארד ד' מזה 858 מ' דולר יבוא וכ-573 מ. דולר יצוא. דהיינו פער של כ-285 מיליון דולר לרעתנו.

- צרפת היא שותף הסחר הרביעי בחשיבותו לישראל בעולם. ישראל שותף הסחר ה-38 ביצוא צרפת (כאשר איראן, ילדוגמא, הינה שותף ה-41 ביצוא של צרפת).

- בשלוש השנים האחרונות חל גידול ביבוא מצרפת בעוד היצוא מישראל לצרפת אינו עולה בצורה דרמטית.

- ענפי היצוא העיקריים לצרפת הם: מתכות מכונות ואלקטרוניקה, טקסטיל והלבשה, מזון ומשקאות, מוצרי כימיה, מוצרי חקלאות טריים הם רק 6.2 אחוז מן היצוא. 408 יצואנים ישראלים מייצאים לצרפת בסכומים של למעלה מ-100.000 דולר.

- ענפי היבוא העיקריים מצרפת הם מכונות ומכשור חשמלי 38 אחוז כלי הובלה 17 אחוז מתכות 15 אחוז מוצרי כימיה ופרמצבטיקה 21. אחוז בשנת 1992 יבאה ישראל תשומות לייצור מצרפת ב-491 מיליון דולר.

- ההיקף הנוכחי של הסחר עם צרפת אינו משקף את מלוא הפוטנציאל של שתי המדינות.

- צרפת מהווה גורם חשוב ביותר בכלכלה ובסחר העולמיים. סה"כ היבוא הצרפתי הסתכם בשנת 1992 בכ-230 מיליארד דולר - מקום שלישי בעולם. היצוא הסתכם בכ-231 מיליארד דולר - מקדום רביעי בעולם.

היקפי סחר אדירים אלה ממחישים את חשיבותו של השוק הצרפתי המהווה גורם מכריע בהתפתחות חילופי הסחר של ישראל, במיוחד כתחום היצוא. ישראל לא תוכל לשפר את מאזנה המסחרי עם אירופה ללא התקדמות היצוא בצרפת.

לצרפת תעשיות מהגדולות והמובילות בעולם בתחומי כימיה אלקטרוניקה תקשורת, תעופה וחלל, רכב ציוד ומכונות, תחבורה ציבורית וציוד בטחוני. תעשיות אלה העדיפו את שווקי ערב ונמנעו מלקשור קשרים עם ישראל מחשש החרם הערבי. החברות הצרפתיות רגישות יותר לחרם הערבי מחברות במדינות אירופיות אחרות למרות קיום החקיקה נגד חרם בצרפת.

כתוצאה מכך חלקה של צרפת בשוק הישראלי נמוך מזה של שכנותיה האירופיות (1/3 מגרמניה 1/2 מאנגליה 2/3 מאיטליה, דומה להולנד). רוב תעשיות ההייטק המובילות שלנו עדיין לא הצליחו לחדור ולהתבסס בשוק הצרפתי (למעט אלסינט בציוד רפואי וסייטקס בציוד לתעשיית הדפוס).

בשנת 1993 מתוך יבוא כללי של 78.626 מכוניות פרטיות בישראל תפסו שלושת יצרני המכוניות הצרפתיים פיג'ו רנו סיטראן 11.4 אחוז מן השוק 8.938 מכוניות. מקום שלישי ביבוא שווה לזה של פיאט האיטלקית.

לאחרונה חל ביוזמת צרפת שיפור ביחסים עם ישראל. הצרפתים הצהירו על רצונם להגיע עמנו ליחסי מסחר וכלכלה נורמלים "ובנליים" ולהכפלת הסחר עם ישראל בתוך 5 שנים. יוזמה זו מצדם הנה תוצאה של רצונם להשתלב בתהליך השלום.

מאז החלטת ממשלת צרפת על שיפור היחסים אתנו חלה עליה משמעותית בתכיפות המגעים הרשמיים בין שתי המדינות. הממשלה החדשה מלבד הכרזה על המשכיות עדיין לא הוכיחה עצמה בעניין זה.

- בעקבות בקור שר החוץ מר ש. פרס בפאריס ב-1992 הצהירו הצרפתים על "קפיצה איכותית" ביחסים בין שתי המדינות.

- ב-18 בנובמבר 1992 נחנך בפאריס בנוכחות נשיאי שתי המדינות "בית צרפת-ישראל". הבניין משמש חלון-ראווה לישראל. שוכנו בו משרדי הארגונים ידידי ישראל לשכת המסחר שתנהל את הבית ותציע מגוון רב של שירותים ליצואנים ישראלים וליבואנים צרפתים. כמו כן הוא משמש לקיום תערוכות ומפגשים עסקיים.

ביקורו של נשיא צרפת פרנסואה מיטראן בארץ בסוף נובמבר 1992 הווה גולת הכותרת בהתפתחות היחסים עם צרפת בתקופה האחרונה.

ביקורו של רוה"מ יצחק רבין בתחילת יולי 93 היווה הזדמנות לחילופי דעות עם הממשלה החדשה. רוה"מ העלה את כל הנושאים הכלכליים שעל הפרק: מאזן מסחרי, מו"מ קהיליה, חרם, סיוע לשטחים.

התעשיות הישראליות מחפשות כיום בצרפת:

- שוק חשוב (כ-220 מיליארד ד' יבוא, רביעי בעולם). במיוחד השוק התעשייתי למוצרי היטק שלנו. - שותפויות אסטרטגיות בתחומים שבהם שני הצדדים מתקדמים במיוחד (אירונותיקה, חלל, אוטומציה תעשייתית, מכשור מדעי, אלקטרוניקה טלקומיניקציה ביוטכנולוגיה אופטרוניקה מיחשוב ותכנה). שותפויות אסטרטגיות אלו יכולות לבוא לידי ביטוי בצורה של: - השקעות צרפתיות בתעשייה בארץ (JOINT VENTURES). - השקעות ישראליות בתעשייה בצרפת כבסיס לפעולה בקהיליה האירופית. - חילופי טכנולוגיות. - פיתוחים תעשייתיים משותפים (הסבה של טכנולוגיות צבאיות למוצרים אזרחיים רנטביליים). - שתוף פעולה בשוק גלובלי (הן במרחב האירופי והן באזורים אחרים - ארה"ב מזרח רחוק מזא"ר).

ע"מ להבטיח שהצעדים שנמנו לעיל יבואו לידי ביטוי מוחשי בשטח על ממשלת צרפת להבטיח יצירת תנאים של נורמליזציה - מלאה לישראל בסביבה העסקית הצרפתית. בין השאר על ידי:

- הקלות במתן ויזות לאנשי עסקים. - ביטול הגבלות בסחר הבטחוני. - הנחיית חברות צרפתיות גדולות ליתר פעילות בישראל והשקעות בתעשייה הישראלית ע"י סמינר משותף של התעשיות המובילות ביוזמת ממשלת צרפת. - שיגור משלחת של ראשי התעשייה הצרפתית לבדיקת אפשרויות שת"פ בארץ זאת ביוזמת ממשלת צרפת.

- עידוד החברות הצרפתיות להתעלמות מהחרם-הערבי וליצירת קשרים ישירים וגלויים עם חברות ישראליות. - סיוע ליצירת שותפויות אסטרטגיות בין התעשיות הגדולות הצרפתיות לתעשיות הישראליות. - לפי דעתנו פריצה בשטח התעשיות הבטחוניות הצרפתיות תביא לפריצה רצינית גם בשטח האזרחי (שת"פ תעשייתי עם ישראל, יבוא) 35 התעשיות הצרפתיות המובילות עוסקות גם בתחום הבטחוני (אירונותיקה ואלקטרוניקה וכו') ובגללו נמנעות גם עתה מיחסים ישירים עם ישראל. - יש לחשוב על דרך להקמת כוח משימה מיוחד ישראלי צרפתי לפתוח הקשרים הכלכליים במסגרת קבועה. - יש להכריז על צרפת כארץ יעד עם תקציב לקידום פעולות מסחריות-כלכליות. - יש להדגיש בפני הצרפתים את היתרון של השקעה בישראל ושת"פ תעשייתי עמה כדי לחדור לשוק האמריקני ביתר קלות (אסח). - יצירת שותפויות אסטרטגיות לפעולה תעשייתית-מסחרית במזא"ר וברוסיה. יש לנו כוח אדם המכיר התנאים ודובר השפה והנו על רמה גבוהה ביותר. - סיוע ע"י שיתוף תעשיות ישראליות בפרוייקטים פיתוח אירופאיים במסגרת תכניות EUREKA ואחרות.

התנאים שנוצרו כיום מאפשרים טוב יותר מבעבר להגיע לנורמליזציה מלאה ביחסים הכלכליים בין ישראל לצרפת, תוך מתן תנופה אמיתית לפיתוחם.

חתימת פרוטוקול פיננסי עם צרפת - הפעלת AFIRII

=====

(בהמשך האגודה לחדשנות טכנולוגית ותעשייתית)

=====

ביום 05.11.93 נחתם בפאריס הפרוטוקול הפיננסי המסדיר העמדת סך 40 מ' פר"צ מממשלת צרפת וסך דומה מממשלת ישראל לצורך הלוואות בתנאים מועדפים לג'וינט ונצ'ורים ישראלים צרפתים בארץ.

כזכור הוחלט בעת ביקור הנשיא מיטראן בארץ בנובמבר 92 על הרחבת תמיכת הממשלות בשת"פ טכנולוגי ותעשייתי. האגודה שמושבה יהיה בפאריס אמורה באמצעות מנכ"ל ישראלי פעיל וסגנו הצרפתי למצוא פרויקטים משותפים ולהסדיר ביצוע התמיכה הבין ממשלתית להם באמצעות מתן הלוואות בתנאים מועדפים דרך בנקים ישראלים וצרפתיים.

JERUSALEM

בעקבות החתימה על הפרוטוקול הפיננסי-צמודים הצרפתים להשלים ההליכים לרישום האגודה ומינוי נציגיהם למועצת המנהלים. היעד המשותף לתפעול האגודה הוא פברואר 1994.

עמדת צרפת בנושא הסכם ישראל והאיחוד האירופי

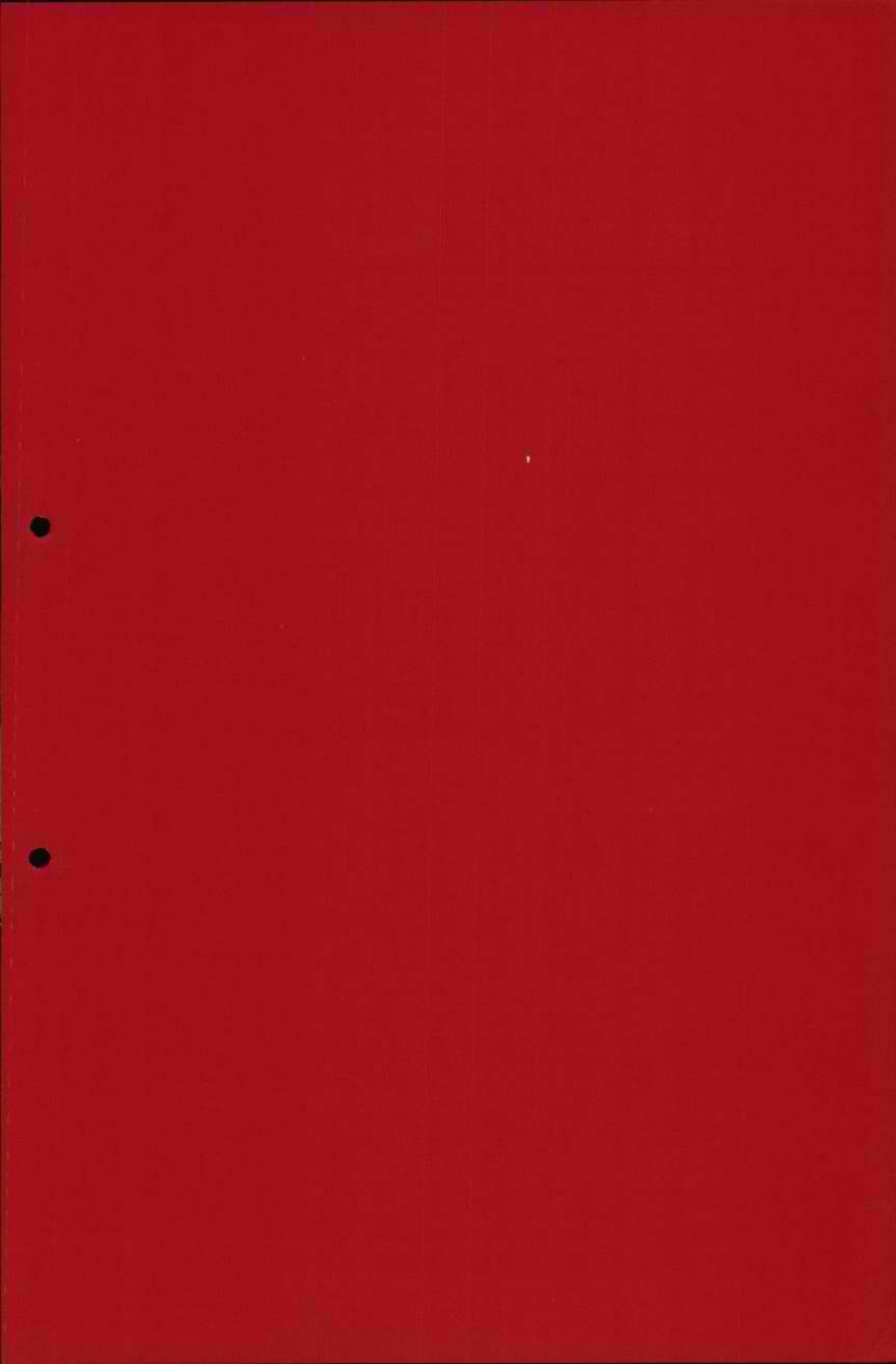
המו"מ על הסכם חדש בין ישראל לאיחוד האירופי יתחיל בפברואר. פעלנו רבות בשנה האחרונה כלפי הצרפתים על מנת להבטיח עמדה חיובית מצדם במו"מ הצפוי לגבי הנושאים החשובים לנו. הצרפתים גילו ויזמו עמדה חיובית אך בנושאים ספציפיים כגון כללי מקור ייצוא חקלאי לא הצלחנו לשכנעם.

צרפת וחרם ערכי

בצרפת קיימת תחיקה לאומית נגד החרם - חוק זה, משנת 1981, לא מנע מחברות צרפתיות לעקוף אותו. הלכה למעשה רוב החברות הצרפתיות הגדולות והחשובות לא סחרו עם ישראל. עם התפרצות פרשת L'OREAL ועם הגילויים על הטפסים בלשכות המסחר הצרפתיות אותם נדרשים התעשיינים לחתום, עלה הנושא לכותרות. שר התמ"ס לשעבר דומיניק שטראוס-קהאן פעל לשינוי הנוסח בטפסים ואכן ביצע שינוי מסוים, אך עדיין כלולים בטפסים אלמנטים שיש בהם משום כניעה לחרם. במשה"ח צרפת מודעים לבעיה אך קשה לצפות, לאור הבעיות הכלכליות הקשות בפניהן ניצבת ממשלת צרפת הצרפתים יפעלו בנחישות להכנסת שינויים ממשיים בחוק שלהם נגד החרם.

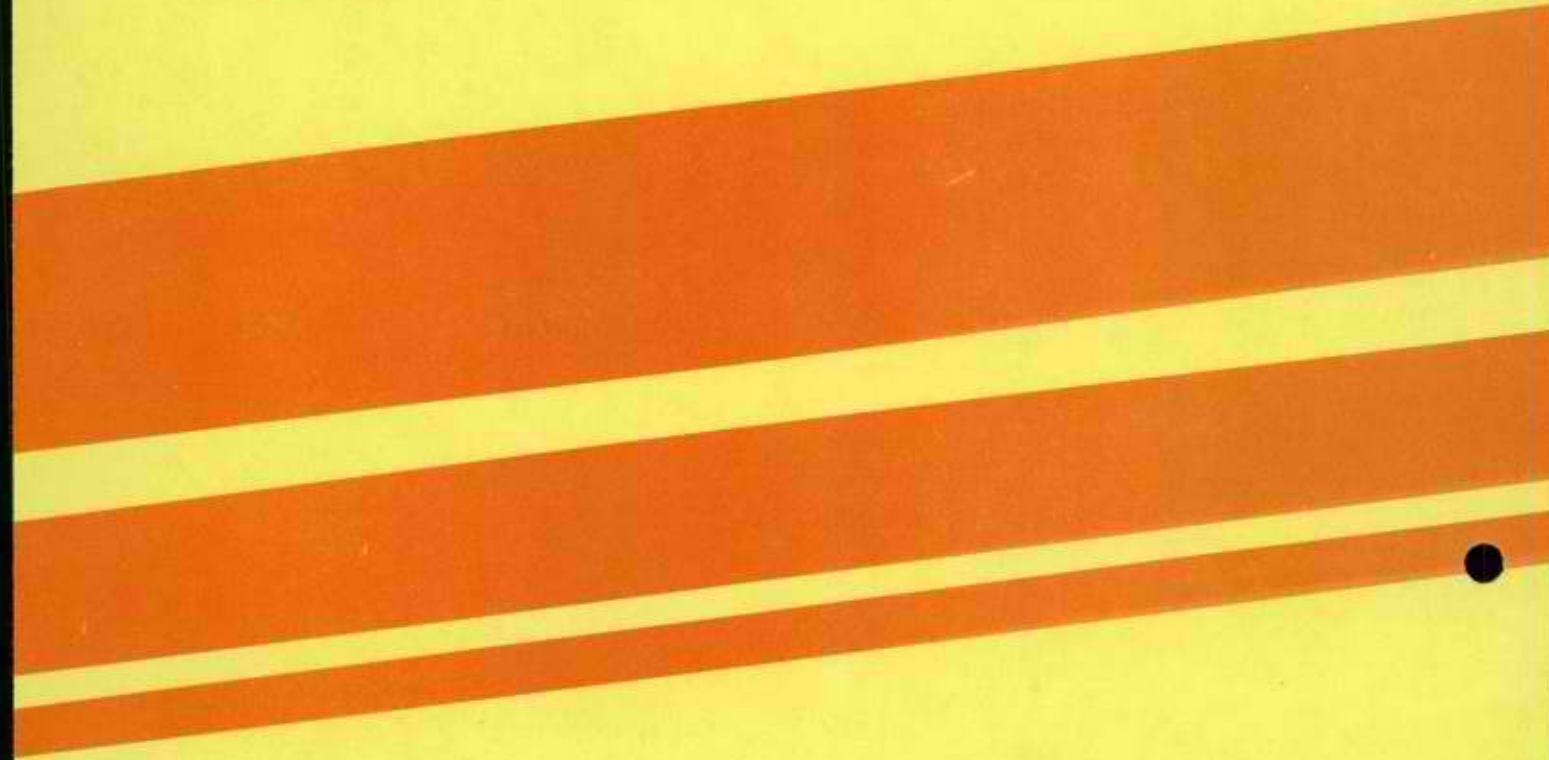
בשבועות האחרונה פורסם דו"ח פרופ' RUZIE המוכיח שלוריאל אכן נכנעה לחרם והתקיימו מגעים עם ראשי החברה במטרה לבחון אפשרות השקעה מצדם בישראל כדי "לכפר על החטא" ולתת דוגמא לאלה שעדיין מהססים להשקיע בישראל.

הסקירה הוכנה על-ידי א. תבורי - הציר הכלכלי, פריס, 27.1.94.

מורו

מכשירי כתיבה, הנדסה, ציוד היקפי למחשבים, ריהוט וציוד משרדי

- מרכז שטנר 4 ג. שאול י-ם טל. 514237
- רח' המלך ג'ורג' 25 י-ם טל. 249012
- רח' יפו 17 י-ם טל. 232169
- רח' הסדנא 11 תלפיות טל. 731414

898377

שת"פ משכ"י ישראל-צרפת

אנו מציינים בסיפוק התקדמות בנושא זה ולמעשה לראשונה ביחסי שתי המדינות ציינו הצרפתים שהם נכונים לבחון שטחי פעולה משותפים בארצות מתפתחות.

השינוי הינו בכך שעד עתה התייחסו הצרפתים למשכ"ב הישראלי בחשדנות ואף בעוינות. אשתקד בעקבות מגעים שקיים שה"ח עם המנהיגות הצרפתית ולאחר מכן מגעים שקיים סמנכ"ל משכ"ב עם עמיתיו הצרפתיים נאותו הצרפתים להתקדם עמנו ושיגרו משלחת מטעם המשכ"ב שלהם ונבחנו אפשרויות לש"פ בתחומי: החקלאות באזורים צחיחים, רפואה ציבורית, תכנון אזורי כולל.

הצרפתים גם הבטיחו לשלב אותנו בפרוייקט לתכנון אזורי במרוקו עוד השנה וכן לדאוג להזמנתנו לכנס בתוניסיה המוקדש לרפואה ציבורית בארצות ים-התיכון.

כן הבטיחו לסייע לנו להשתלב במוסדות מחקר חקלאיות ים-תיכוניות ובמוסדות העוסקות בלוחמה במדבר באזור הסאהל.

בשבוע הבא יגיע גם לארץ מומחה - מתאם מטעם כל המוסדות למחקר בצרפת ומטרת ביקורו לקשר בין המוסדות ולהגיש הצעות לפעולה.

יש להניח שמתוך ראייה חדשה את מעמדה של ישראל ומתוך הכרה את הייחודיות של ישראל בתחומים ספציפיים (חקלאות מדברית, רפואה ציבורית, תכנון אזורי כולל) תהיה צרפת פתוחה לשלב ולגייס אותנו - גם אם בצורה צנועה - ביעדיה האזוריים בים התיכון ובאפריקה.

מומלץ ששה"ח יביע שביעות רצונו מהקמת המגעים כתחום זה וידגיש שוב נכונותנו לחלק עם צרפת את נסיוננו ואת מוסדותינו לעבודה משותפת בארצות מתפתחות.

הסקירה הוכנה על ידי גדי גולן, מנהל המח' לקשרי חוץ - משכ"ב, 8.2.94

מדינת ישראל
משרד החינוך ותרבות
לשכת הסמנכ"ל לקשרים בינלאומיים

ירושלים, כח' בשבט התשנ"ד
 6 בפברואר 1994

שר החינוך ותרבות נפגש עם שגריר צרפת בישראל ביום 2 בדצמבר 1993.

השגריר העלה שאלה בדבר מעמד השפה הצרפתית לאור ההחלטות על לימודי חובה בערבית.

שר החינוך השיב לשגריר כי הוא רואה בלימוד הצרפתית פעולה חשובה בתורמת לתלמיד הישראלי ולחברה שלנו. השר הביע את רצונו הכללי שיותר תלמידים ילמדו צרפתית - והבחיר כי על פי חתונות מספר דומה של תלמידים ניש ב - 1993 לבחינות הבגרות בערבית ובצרפתית כדלקמן:

ערבית	צרפתית	
277	310	3 יחידות
637	428	4 יחידות
993	909	5 יחידות
1,907	1,647	סח"כ

מעמדה הפורמלי של השפה הצרפתית טוב ממעמד השפה הערבית - כשהיא נלמדת כשפה זרה ראשונה - הדרישה האוניברסיטאית היא לידיעת אנגלית ברמה של 3 יחידות לימוד ואילו הערבית כשפה זרה ראשונה מחייבת ידיעת אנגלית ברמה של 4 יחידות לימוד.

משרד החינוך יפעל לקידום חוראת הצרפתית במידת האפשר בחתאם לחסכמי
חתרבות.

חשוב לבדוק ענין החודיות בחסכס, שיעור חלומים וחנכחנים בבחינות
בגרות במקצוע העברית בצרפת.

כמו כן חשוב שהשגרירות הצרפתית תפעל לחיזוק חמודעות חציבורית
ללימוד השפה הצרפתית בארץ.

צרפתית

898229

לימוד השפה הצרפתית בבתי ספר בארץ

סיכום ישיבה בנדון שנתקיימה ב-1.2.94 בראשות סמנכ"ל אירופה, בהשתתפות מר בנימין אמיר - מ"מ מנכ"ל משרד החינוך, מר יאיר לוין - סמנכ"ל משרד החינוך, גב' דינה שורק - מנהלת מחלקת הסכמי תרבות ומדע, מר יצחק אלדן - ציר בשגרירות בפריס, רשם הדברים - אריה אבידור.

סמנכ"ל אירופה הגדיר את מטרת הישיבה: בדיקת הטענות המושמעות בתדירות ולרבות בדרגים הגבוהים ביותר מהצד הצרפתי לפיהן ישראל איננה עושה די ללימוד השפה הצרפתית בבתי ספר וכי המסגרות להוראת הצרפתית בישראל הולכות ומצטמצמות בכל הרמות של מערכת החינוך והאוניברסיטאות (קיצוץ תקנים של מורים, סגירה מסיבות תקציביות של החוג לשפה וספרות צרפתית באוניברסיטת בן-גוריון).

ספציפית, טוענים הצרפתים להפרת התחייבותנו (על-פי סעיף 1-ב'-5 לזכרון הדברים של הישיבה ה-17 של הועדה המעורבת הצרפתית-ישראלית) לפיה הוראת השפה הצרפתית מובטחת בכיתות בהן 10 הורים מבקשים זאת וכי לתלמידים תהיה הזכות לבחור בשפה הצרפתית מתחילת השנה הראשונה של חטיבת הביניים.

זאת ועוד, כפי ששגריר צרפת ביטא זאת לאחרונה באזני סגן שר החוץ, נוספה עתה אצל הצרפתים הדאגה שהחלטת משרד החינוך להפוך את הערכית לשפת לימוד חובה החל מחטיבת הביניים, תסתום את הגולל על לימודי הצרפתית בבתי הספר בישראל.

ידוע ששר החוץ הצרפתי אלן ז'ופה מתעתד להעלות את הנושא בעת ביקורו הקרוב בארץ (מה-13 עד ה-15 בפברואר) הן בפני שה"ח פרס והן בפני שר החינוך רובינשטיין ועל כן יש צורך בגיבוש עמדה משותפת בנדון בין 2 המשרדים.

מר אמיר אישר שאכן נתקבלה החלטה לצמצם מסיבות תקציביות את התיגבור הניתן על-ידי משרד החינוך למוסדות חינוך ללימוד צרפתית. במקביל נתקבלה פרשנות של היועץ המשפטי במשרד החינוך לפיה סעיפי הסכם התרבות ישראל-צרפת אינם מחייבים. עם זאת, הורתה שרת החינוך לשעבר להחזיר את היקף הוראת הצרפתית לקדמותו. אכן כך נעשה ולא חלה אם כן הפחתה בתיגבור הניתן על-ידי משרד החינוך להוראת הצרפתית. אמנם אין זאת אומרת שבפועל, בתי-ספר לא הפחיתו מהיקף הוראת הצרפתית.

נתונים עדכניים על היקף לימוד הצרפתית ניתן לקבל אצל הגב' קלודין הררי - מפקחת משרד החינוך (או בהעדרה אצל מר אהוד בר).

מדיניות משרד החינוך היא אכן להפוך את הערבית למקצוע חובה החל מחטיבת הביניים. זוהי כאמור מדיניות והיא תמומש בתהליך הדרגתי. אין ספק שהיא עלולה לפגוע לטווח הארוך בלימוד הצרפתית.

ניתן להיבחן בצרפתית כשפה זרה ראשונה בבחינות הבגרות. הבעיה נובעת מהאוניברסיטאות הדורשות מהנרשמים אצלם ידיעת השפה האנגלית ברמה של 3 יחידות לימוד לפחות.

מר לוין הוסיף והבהיר שיש לצרפתית מעמד כמעט שווה לאנגלית ועדיף לעומת הערבית. באופן פרקטי, אין ספק שהאוניברסיטאות מעדיפות את האנגלית, שפת הפרסום של מרבית הביבליוגרפיה.

אשתקד נבחנו בבחינות הבגרות בערבית 1907 תלמידים לעומת 1850 בצרפתית. נתונים אלה מוכיחים שאנו שומרים על מעמדה של הצרפתית בישראל.

הצרפתים מעלים גם הטענה שמשרד החינוך לא הפיץ חוזר בקרב בתי הספר בדבר אפשרות לימודי הצרפתית ברוח הסכם התרבות. גם אם לא הופץ חוזר כאמור, האפשרות ללימוד צרפתית איננה נעלמת ממנהלי בתי הספר או מההורים והתלמידים.

מר אלדן העיר שהגברת פעילות התרבות הצרפתית בארץ היא העשויה לקדם את הביקוש ללימוד צרפתית בישראל ושכעצם הצרפתים נושאים בעצמם בחלק מהאחריות למצב הקיים.

מר אמיר העלה את שאלת ההדדיות בתחום זה והציע לבדוק כמה תלמידים נבחרים בעברית בבחינות הבגרות בצרפת ומהן התמורות שאנו מקבלים מהצרפתים בתחום הוראת העברית בארצם.

מר אלדן השיב שפועלים בצרפת 13 לקטורים ישראליים במימון שלטונות צרפת שתפקידם להפיץ את השפה העברית ואת תרבות ישראל.

לסיכום הישיבה, נקבע שמשרד החינוך יכין נייר רקע בנושא לימוד השפה הצרפתית בישראל שיצורף לתיק ביקור שר החוץ הצרפתי. נייר רקע זה יוגש למשרד החוץ עד ה-8.2.93.

Alain Juppé קורות חיים

אלן ז'ופה נולד ב-15 באוגוסט 1945 בעיר Mont-de-Marsan, במחוז Landes שבדרום-מערב צרפת. הוא נשוי ואב ל-2.

אחרי לימודי בייס יסודי ותיכון בעיר הולדתו, למד (1964-68) במסגרת בית הספר הגבוה ללימודי הוראה שבפריס וקיבל תואר מוסמך להוראה בספרות קלאסית. קיבל ב-1968 תואר בוגר של המכון למדעי המדינה וב-1972, של בוגר בייס הגבוה למינהל - E.N.A.

בשנים 1969-70, שרת ז'ופה שרות צבאי חובה בדרגת סגן-משנה בחיל האוויר הצרפתי. עם תום שירותו, עבר ב-1970 תקופת התמחות במסגרת המינהל המחוזי בעיר Angers.

אלן ז'ופה מונה ב-1972 לתפקיד מפקח משרד האוצר ומילא עד שנת 1976 משימות של ביקורת פיננסית של מוסדות ציבור. במקביל, מונה ב-1975 ללשכת המפקח הכללי של משרד האוצר.

ב-1976, נתמנה ז'ופה ללשכת ראש ממשלת צרפת, ז'ק שיראק, ומ-1976 עד 1978, ליועץ בלשכת השר לשיתוף פעולה בינלאומי. מ-1977 עד 1978, שימש כממונה הארצי על נושא החקר מטעם מפלגת ה-RPR (המפלגה הגוליסטית). הוא צורף ללשכת ראש עיריית פאריס (ז'ק שיראק) מ-1978 עד 1979 עת נתמנה לחבר המועצה הלאומית של ה-RPR, תפקיד בו הוא מחזיק עד היום.

מאז ועד לכהונתו הנוכחית, מילא ז'ופה שורה של תפקידים במשורים השונים: סגן מנהל גזברות עיריית פאריס (1979); יו"ר הפדרציה המחוזית (למחוז Landes) של ה-RPR (1979-84); גזבר עיריית פאריס (1980-81); סגן מנהל מערכת הבחירות של ז'ק שיראק לנשיאות צרפת (1981); חבר הלשכה הפוליטית והועד הפועל של ה-RPR, יועצו של ז'ק שיראק לענייני כלכלה, נבחר לחבר מועצת העיר פאריס בחודש מרס 1983, סגן ראש העיר ממונה על תיק התקציב; נבחר לפרלמנט האירופי (1984-86); מזכיר ארצי של ה-RPR ממונה על ענייני השיקום הכלכלי-חברתי מנובמבר 1984 עד מרס 1986; נבחר לאסיפה הלאומית בחודש מרס 1986; נתמנה לשר התקציב (כפוף לשר העל לענייני כלכלה והפרטה) ודובר הממשלה בממשלתו של ז'ק שיראק (ממשלת דו-קיום ב-"קוהביטציה" ראשונה של הימין עם הנשיא הסוציאליסטי פרנסוא מיראן) ממרס 1986 עד מאי 1988; דובר של המועמד ז'ק שיראק במערכת הנחירות לנשיאות צרפת ב-1988; נבחר מחדש לאסיפה הלאומית ומזכ"ל מפלגת ה-RPR ביוני 1988; נבחר בפעם השלישית ברציפות לאסיפה הלאומית בבחירות האחרונות ב-28 במרס 1993 ומונה לשר החוץ בממשלה בראשותו של אדוארד בלאדור.

אלן ז'ופה ביקר בישראל בחודש פברואר 1986 במסגרת סיור משלחת אישים פוליטיים מצרפת, על-פי הזמנת אגודת הידידות ישראל-צרפת.

שר חוץ אלן ז'ופה: האיש ופועלו

1. כללי

אלן ז'ופה בא אל משרד החוץ לפני שנה, בגיל 48, כאחד מצעירי שרי החוץ בתולדות הרפובליקה הצרפתית. לטכנוקרט המבריק הזה הכשרה אוניברסיטאית מגוונת: תארים גבוהים בספרות קלאסית ובמינהל פיננסי.

את דרכו המיניסטרילית החל בממשלת הקוהביטציה של ז'ק שיראק (1986-88) כשר התקציב וכדובר הממשלה. ז'ופה נמנה עם בכירי ה-R.P.R. בה הוא משמש כמזכ"ל בשש השנים האחרונות. מינויו כשר החוץ מרחיק אותו במידת-מה מפעילות מלאה כמזכ"ל, אך האיש נחשב לאדריכל בולט של עליית הימין לשלטון ולהתחזקות ה-R.P.R. כמרכיב דומיננטי בקואליציה הממשלתית הימנית. ז'ופה נחשב גם ליד ימינו ואיש אמונו של שיראק, וכהונתו כשר החוץ בממשלת בלדור קולעת אותו, מן הסתם, למצב עדין בתוך המאבק הניטש באורח גלוי ונוקב יותר ויותר בין שני האישים לקראת המועמדות לבחירות לנשיאות.

במשרד החוץ מהווה כניסתו של ז'ופה משב רוח רענן המלווה ברפורמה רבתי במשרד מבחינה מבנית, ארגונית ואנושית. בהעדר ניסיון דיפלומטי ופוליטי בזירה הבינלאומית, ובשל המשטר הקוהביטציוני המכתיב גיבוש מדיניות חוץ בהשראת הנשיא מיטראן, מכוון ז'ופה את פעולתו המדינית כפועל יוצא ממצב זה ונשען על תפיסותיו המסורתיות של הרציף. זו, בין השאר, הסיבה להתמקדותו ברפורמה מבנית בעיקרה ברוח הכשרתו והתנסותו כמומחה למינהל.

2. ז'ופה וישראל

אין כלל ספק, כי בואו של ז'ופה למשרד החוץ אחרי אישים כרוולן דומא וקלוד שייסון שהתאפיינו ביחס נוקשה לישראל, מהווה שינוי בולט לטובה בהתייחסות אלינו. תיכף לכניסת ממשלת בלדור לתפקידה, וברוח המדיניות הכללית של ראה"ם בלדור, השמיע ז'ופה מספר הכרזות חיוביות לישראל מתוכן בלט רצון ממשלת צרפת החדשה לאיזון הולם במדיניותה המז"תית וכן לתנופה מחודשת במשור הביטורלי עם ישראל. ז'ופה אף הגדיל לעשות כאשר ביקר, ביום העצמאות ה-45, בנציגות וליווה את מחותו בשדר ידיוותי מאד לעם ישראל ביום חגו בקול ישראל בצרפתית. הביקור חרג הרבה מעבר למשמעותו הסמלית-נימוסית בשל העובדה כי מאז השבר ביחסי ישראל-צרפת ב-1967 לא ביקר עוד שר חוץ כלשהו בשגרירות ישראל לרגל יום העצמאות. עש"ז זאת, איפא, גוליסט מושבע כז'ופה, כמו להפגין ביתר שאת את השינוי האיכותי שברצונו היה להעניק ליחסי ישראל-צרפת. כל זאת, צריך לזכור, עוד לפני בקורו הרשמי של ראה"ם רבין (1/7/93) וההכרה ההדדית והסכם העקרונות עם אש"ף, אשר שפרו ביתר שאת את הדיאלוג המדיני עם צרפת המתפתח היטב לעת הזו תודות לקשר הקרוב והמתהדק בין שני שרי החוץ - פרס וז'ופה.

גישתו האוהדת הגולמית של ז'ופה לישראל אף עמדה במבחן ארועי מבצע דין וחשבון. חרף הגינוי של ז'ופה להיקף הפעולה הצה"לית בלבנון הוא הקפיד באורח מתמיד לחשוף ולגנות את החיזבאללה כמקור הפורענות. זו היתה דוגמא מעשית לגישה מאוזנת ומכינה יותר יחסית לחד-צדדיות הכוטה של דומא ושייסון במצבים מעין אלה (ראה פרשת 415 מגורשי החמאס והתגובה של דומא).

אשר למדיניות המז"ת-ישראלית העקרונית אימץ ז'ופה את נחלת האכות מדה-גול ועד מיטראן, בהשראתו הפעילה של הקיי-דורסיי. מתפיסה זו נגזר כי צרפת תומכת בבטחונה של ישראל ובאמצעים ההולמים לקיום בטחונה
LA SECURITE D'ISRAEL ET LES MOYENS D'ASSURER SA SURVIE ET SON
(EXISTENCE) ומאידך גיסא בזכות לחשתית מדינתית, דהיינו למדינה פלסטינית.

בהתייחסו לרעיון המדינה הפלסטינית לאחרונה ענה ז'ופה, כי "במוקדם או במאוחר עתידה היא לקום אך בשלב זה יש להשאיר את השאלה פתוחה, שכן יש קודם למצות את שלב הכיניים ולא להכביר על המו"מ... לצרפת רצון להקל על הדברים ולא להפריע לתהליך".

כך בעינין הגולן משקף ז'ופה את עמדתה המסורתית של צרפת, דהיינו נסיגה מלאה אך תוך תביעה ברורה מסוריה לנורמליזציה מלאה ולשלום מלא עם ישראל.

לסיכום ייאמר כי ז'ופה, המגלה שאפתנות ופעילות מדינית ערה בזירה הבינלאומית, משתדל לחזק את מעמדה ותפקידה של צרפת בתהליך השלום על ידי פתוח קשר מתמיד עם מנהיגי האיזור וביקוריו השיטתיים במדינות האיזור.

הביקור בישראל בא, איפא, לחזק מגמה זו כמו גם לחזק את המישור הבילטרלי צרפת-ישראל המצוי בשפור ניכר על רקע פריצת הדרך המדינית והרצון הצרפתי הגלובלי למדיניות מאוזנת יותר כלפי ישראל.

הסקירה הוכנה על-ידי השגריר יהודה לנקרי 2.2.94 .

ביקור שה'ח צרפת
13-15/2/1994

יום א' 13/2

17:30 הגעה - העברה לירושלים למלון המלך דוד

20:00 א. ערב מטעם שה'ח ש. פרס במלון לרום

לינה: מלון המלך דוד, ירושלים

יום ב' 14/2

09:00 ישיבת עבודה במשה'ח

בחום הישיבה שני השרים יצאו לעתונאים

11:00 פגישה עם רה"מ י. רבין

12:00 פגישה עם נשיא המדינה

13:15 א. צהרים מטעם שה'ח צרפת (מלון המלך דוד)

15:00 פגישה עם נציגי משפחות השבויים והנעדרים (מלון המלך דוד)

15:45 ביקור ביד ושם (הנחת זר ויד לילד בלבד)

16:30 פגישה עם ח'כ בנימין נתניהו (מלון המלך דוד)

17:15 פגישה עם עתונאים צרפתיים (מלון המלך דוד)

19:00 ק. פנים בבית השגריר לקהיליה הצרפתית בישראל

20:30 א. ערב פרטית

לינה: מלון מלך דוד, ירושלים

יום ג' 15/2

תכנית פרטית - ביקור בעזה

17:00 מסיבת עתונאים - מלון המלך דוד

18:00 יציאה לנחב'ג

19:00 יציאה את הארץ

